

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Slovenska kmečka zveza.

Dne 13. t. m. je imela Slovenska kmečka zveza prvo sejo po vročem volilnem boju. Čakala jo je naloga, da se s poslanci, izvoljenimi na njen program, posvetuje o njihovem postopanju v državnem zboru in da naredi načrt za svoje bodoče delovanje med ljudstvom.

Razprave so bile živahne in videlo se je, da se vsi može, katerim je izročeno vodstvo Kmečke zveze, z velikim zanimanjem pečajo z dnevnimi političnimi vprašanji.

Slovenska kmečka zveza, si je dobila lepo zmago pri letošnjih volitvah, toda zmagoslovje je ni omamilo, ampak delala bo naprej z navdušenjem in ljubeznijo do slovenskega kmečkega ljudstva.

Za, da je medtem eden izmed poslancev, izvoljen na program Slovenske kmečke zveze, zapustil v državnem zboru svoje tovariše in se pridružil liberalcem. To je bil dr. Ploj, za katerega se je stranka z velikansko težavo borila zaradi onih znanih stvari, ki so jih Nemci in liberalci govorili o njem. Sedaj, ko ima ta mož mandat, katerega mu je stranka tako težko priborila, obrne hrbet svojim tovarišem ter gre med poslance one stranke, ki je pljuvala nanj, ga gnjusila in blatila. . . . Neverjetno! Mirnim srcem prepuščamo ocenitev tega koraka stranki in volilecem.

Sicer pa nam tudi vsled tega ne upada pogum. Mlada stranka smo in zraven še kmečka. Marsikateremu se zdi premalo nobel, biti pri kmečki stranki; deveta briga mu je, kaj rečejo in želijo kmetje, ampak on pobira le milostive poglede z miz naše gospe.

Vsaka stranka doživi v svoji mladosti marsikatero presenečenje in izobraženi stanovi se le počasi obračajo k stranki, ki je v resnici ljudska. Toda tak čas mora vsaka stranka junaško preboleti, in mi smo prepričani, da bo jo naša stranka tudi prebolela. Rešitev za njo pa je edino le — v delu za ljudstvo.

Kličemo torej svoje somišljenike, da vstrajajo ob kmečki strani, da širijo njeno organizacijo in delajo za njene cilje, kajti s tem skrbijo za naše dobro slovensko kmečko ljudstvo.

Odbor Slovenske kmečke zveze je prišel dne 13. t. m. po temeljitem posvetovanju do sklepov, katere v naslednjem priobčujemo:

I.

Odbor Slovenske kmečke zveze nalaga svojim poslancem, da v prvi vrsti skrbijo za uresničenje

kmečkega programa in tako ljudstvu pomagajo iz sedanjega bednega gospodarskega stanja.

II.

Slovenska kmečka zveza bo svojo organizacijo nadaljevala in izpolnjevala ter na ta način skrbela, da postane naše ljudstvo versko, narodno in gospodarsko zavedno ter da uresniči program Slovenske kmečke zveze v blagor našega slovenskega kmečkega ljudstva.

III.

Odbor Slovenske kmečke zveze izreka vsem somišljenikom iskreno zahvalo, da so v zadnji volilni borbi stali nepremakljivo ob strani svoje organizacije ter ji v petih okrajih pripomogli do sijajnih zmag. Obžaluje, da sta v dveh volilnih okrajih naša kandidata vsled nepoštenne agitacije in nasilstva od nasprotni strani ostala v manjšini ter se zahvaljuje deželnemu odborniku g. Francu Robiču in c. kr. finančnemu komisarju g. dr. Josipu Povaleju za njuni trud in požrtvovalnost kot kandidata Slovenske kmečke zveze.

IV.

Naši somišljeniki se pozivajo, da neumorno delajo za razširjanje naši organizaciji naklonjenega časnikarstva. Listom „Slov. Gospodar“, „Posavska Straža“ in „Slovenec“ se izreka zahvala za njihovo pomoč v zadnjem volilnem boju, istakajo tudi listu „Novi Slovenski Štajerc“ za njegovo nepristransko zadržanje.

V.

Odbor Slovenske kmečke zveze odločno zavrača nasprotna napade, da bi bila Slovenska kmečka zveza sovražnica šole in izobrazbe, izjavlja, da je prijateljica dobre šole in vsestranske ljudske izobrazbe, zastopa pa tudi prepričanje, da je preustrojitev šolskega zakona v smislu verskih in kmečkih zahtev nujno potrebna.

Iz državnega zbora.

Iz vseh svojih volilnih krogov so dobivali poslanci Slovenske kmečke zveze naročilo, da ne gredo v državnem zboru skupaj roko v roki s poslanci liberalne stranke, ki je po svojem bistvu slovenskemu narodu škodljiva in ki je tako grdo in surovo nastopala pri volitvah nasproti Kmečki zvezi in njenim kandidatom. Za to so se tudi na Dunaju branili vstopiti v klub, kjer bodo imeli liberalci odločilno več-

no. Le jeden poslanec se je izneveril svojim tovarišem iz Slovenske kmečke zveze, to je dr. Ploj, kateri je rajši stopil v ožjo zvezo z Roblekom in Ježovnikom ter z vodjo liberalne stranke na Kranjskem, županom Hribarjem, nego da bi šel s svojimi tovariši od Kmečke zveze skupaj.

Dr. Ploj se ni brigal pri tem koraku za svoje volilce, ki so ga izvolili v hudem boju proti liberalcem, ni pa se brigal tudi za sklepe Kmečke zveze, ki ga je kandidirala. Dne 13. t. m. je namreč Kmečka zveza sklenila — za takrat tajno — naslednjo resolucijo: „Odbor Slovenske kmečke zveze nalaga svojim poslancom glede snovanja kluba, naj postopajo jednotno med seboj, v slučaju pa, da se ne osnuje skupen jugoslovanski klub, naj postopajo jednotno s poslanci Slovenske ljudske stranke iz Kranjskega in Sloge iz Goriškega, ki sta popolnoma sorodni po programu Slovenski kmečki zvezi. V vsem drugem pušča poslanecem prosto roko.“

Tudi dr. Ploj je glasoval za to resolucijo, bila je sprejeta enoglasno — čez par dni pa gre dr. Ploj skupno z liberalci iz Kranjskega in z liberalci iz Štajerskega! Ali je to politično pošteno ravnanje? Vsi, tudi najožji Plojevi somišljeniki, obsojajo na č in Plojevega ravnanja in med poslanci je ta korak dr. Ploju zopet mnogo škodoval na ugledu.

Slovenski poslanci so si ustanovili dne 17. junija v državnem zboru Slovenski klub. Pristopili so k njemu goriški poslanci dr. Gregorčič in Fon, vseh deset kmečkih poslancev iz Kranjske ter dr. Benkovič, dr. Korošec, Pišek in Roškar iz Štajerske. Ježovnik, Roblek in dr. Ploj pa so stopili skupaj s Hrvati ter si osnovali jugoslovanski klub. Dr. Ploj svojim tovarišem iz Štajerske niti naznanil ni, kaj namerava storiti, ampak je ravnal kar na lastno pest ter pristopil k Hrvatom in liberalnim Slovencem. Slovenski klub si je izvolil predsednikom dr. Sušteršiča, podpredsednikom dr. Korošca, zapisnikarjem dr. Benkoviča in Jakliča. Ob enem je stopil Slovenski klub v najožjo zvezo s kmečkimi katoliškimi Čehi ter bo ta zveza štela 33 poslancev, ako Grafenauer pristopi, pa 34. Grafenauer se še le danes dne 19. t. m. odloči, v kateri klub bo stopil.

Dne 17. jun. je bila prva seja državnega zbora. Predsedoval je najstarejši poslanec dr. Funke. Kot zapisnikarji so nastopali najmlajši poslanci, med njimi tudi dr. Benkovič. V tej seji storiijo poslanci slovesno obljubo. Slovensko obljubo je prečital dr. Ben-

Podlistek.

Maribor in Slovenstvo.

(Zgodovinske črtice.)

Predaval na obnem zborovanju „Zgodovinskega društva“ v Mariboru dne 25. novembra 1906

profesor dr. Karol Verstovšek.

(Dalje.)

Preselitev škofijskega sedeža v Maribor.

Velikega pomena za Slovenstvo v Mariboru je nadalje preselitev stolice Lavantinske škofije v Maribor l. 1859. Rano so si prizadevali Spodnještajerci, da dobe svojega lastnega škofa. Že l. 1807. so Mariboržani oddali osebno cesarju Francu, ki se je mudil v mestu, prošnjo, da preloži škofijski sedež v Maribor. Se-le po polstoletju se je rešilo to za Slovence zares pereče vprašanje. Reči moramo, da se je pričelo s tem zgodovinskim dogodkom med štajersk. Slovenci novo življenje. Zlasti pa je zasluga prvega škofa, ki ga imenujemo lahko s ponosom slovenskega škofa, škofa vseh škofov, da se je takoj spočetka postavila tako mogočna stavba, ki je shranjevala in branila naše narodne svetinje.

Trdimo lahko, da nam je le mila usoda postavila na takó odgovorno mesto moža, ki je z umom in marljivostjo, poleg tega pa z rodoljubnim srcem in gorečo ljubeznijo do svoje matere in svoje zemlje postavil svoje moči in pokazal dejanski in s peresom pot, po kateri bi naj hodili njegovi nasledniki in podložniki v prid in procvit slovenskega spodnještajerskega ljudstva, v napredek slovenskega jezika.

V bogoslovju se je pričelo pravo življenje. Prva skrb škofova je bila, da si izgoji dobrih in go-

rečih duhovnikov. Slovenščina je začela prodirati med bogoslovce, ki so kakor povsod govorili le po nemški. Ko so si l. 1860. osnovali svoj list „Lipica“ za materinščino goreči bogoslovci, so jih celo tovariši črnili za panslaviste, fantaste, geheime politične Sekte. Ti se niso vstrašili takih natolcevanj; predsednik Žličar jih je tolažil, rekoč: „Imeli bomo dobro vest, da smo se po svoji moči vadili pisati v tistem jeziku, v katerem bomo vero Kristusovo označevali. Skoz lepi zgled bomo pa tudi spodbadali vse k ljubezni do domovine in materinskega jezika.“ Ker se je vedno govorilo le nemški med bogoslovci, je vskliknil urednik lista pri neki seji: „Tovariši! Postavo imamo o praznikih dopoldne latinski govoriti, dajmo si sami postaviti, druge dni govoriti le slovenski.“

„Lipica“ je dosegla lepi svoj namen. Skraja so pisali le povesti, potopise, pesmi, smešnice itd. Lav. Gregorec je uvedel bogoslovno vedo. Ko je „Lipica“ začela hirati, se je l. 1870. osnovalo literarno društvo, da se navadijo parlamentarnega gibanja, kakor je to trdil bogoslovec Mlaker, in se nauče govoriti in javno nastopati, kakor je predlagal Žičkar v to svrhu govorniške vaje. „Lipica“ je ostala list do današnjega dne, ki ima lepo zgodovino. Med sotrudniki omenimo le še bogoslovce Napotnika, Aškerca, Mešveda, Kovačiča, Stegenška i. dr.

Iz „Lipice“ je izšlo lepo število slovenskih duhovnov, ki zavzemajo odlično mesto v pisateljskih krogih in v javnosti: zlasti se je začela gojiti v zadnjem desetletju tudi bogoslovna veda; izmed mnogih pisateljev navedemo le starejše: škofa Slomška, prelata Kosarja, dr. Križaniča, Lavr. Herga, dr. Gregoreca, dr. Ulago, škofa Napotnika itd. Prava bogoslovna veda se je gojila že v „Drobtincah“, pisate-

ljevanje v „Voditelju“, pa dela čast bogoslovski stolici.

Slovenska čitalnica in njen vpliv.

Državne razmere po l. 1860. so deloma tudi same ogladile pot pravemu razvoju Slovenstva in mariborskega slovenskega življa. Družba slovenska je rastla, družabno življenje je oživilo, kar je pa tudi dobro vplivalo na okoliške Slovence. Slučaj je zopet nanesel, da se je zbralo v Mariboru veljavni mož, ki so uresničili marsikatero idejo. Ti može so vplivali s svojim delovanjem na razvoj celega Slovenstva, ravno tako kakor je l. 1848. vodila Graška „Slovenija“ politično gibanje. Zbirali so se ti može v „Slovenski čitalnici“, katero so osnovali 17. julija l. 1861. dr. Janko Sernec, dr. Pavlič, dr. Dominkuš, Jan. Miklošič, Jan. Rupnik, Städlar, Svarc Franjo, dr. Prelog, prof. Šuman, prof. Majciger, T. Čuček, Vučnik, Zemlič, dr. Ploj, Božidar Sinko, Lovro Herg, Viljem Mussi, Jakob Ferk, Ravnikar, Makso Morič.

Čitalnica Mariborska je prva izmed slovenskih. Ljubljanska se je še le osnovala 30. avgusta istega leta. Mariborska je imela mnogo vpliva na svoje posestrime, kar spoznamo iz raznih pisem; čitalničarji so dajali navodila povsod. Vsled marljivosti odbornikov in udov so si pridobili mnogo zaupanja; zlasti je bila čitalnica spočetka maravnost uzorno društvo, ki je spodbujalo delovanje drugih čitalnic, ki so bile krvava potreba za prubojo v tej dobi. Značilno je, kar piše umrli dvorni svetnik dr. Gregorij Krek l. 1863. v nekem pismu: „Vrlo se že veselim slovesnosti nekaj tudi za to, ker sem si svest, da bo skozi in skozi narodna, vsaj ima Vaša čitalnica med vsemi slovenskimi največ pravega življenja.“

Ravno tako že piše leto prej (1862.) slovenski pisatelj in urednik „Zgodnje Danice“ Luka Jeran med

kovič in naši poslanci so storili vsi obljubo v slovenskem jeziku. Svoje seže imajo katoliško-narodni Slovenci v središču zbornice. Naši poslanci Roškar, Pišek, dr. Benkovič in dr. Korošec sedijo v eni vrsti skupaj. Slovenska liberalna poslanca iz Štajerske sedijo poleg liberalnega Hribarja na levi od naših poslancev. Hribar vodi Robleka in Ježovnika kakor Dalmatince svoje medvede po zbornici in v klubove sobe okoli, samostojnega nastopa pa tudi pri klubovih posvetovanjih ne pokažeta.

Zakaj je stopil dr. Ploj v liberalno-hrvatski klub? Pravijo, da nikdar ni bil s prepričanjem vnet za program Slovenske kmečke zveze in da si je dal pod njenim imenom le mandat priboriti, potem na nelep način uskočil k liberalcem. Govori se pa tudi, da iz tega vzroka, ker hoče postati voditelj, kajti dr. Ivčević se ne zmeni veliko za klubove zadeve. Sicer je skoro gotovo, da bi tudi v Slovenskem klubu bil predsednik, vendar energično vodstvo dr. Šušteršiča mu ni nikdar bilo ljubo.

V zbornici je mnogo novih obrazov. Starih poslancev se ni vrnilo veliko. V sredo grede poslanci k cesarju, ki bo imel ob tej priliki prestolni govor. V četrtek, t. j. danes dne 20., bo druga seja državnega zbora, pa tudi samo za to, da se volilne listine izročijo v pogled.

Politični ogled.

— **Stiridesetletnica** kronanja cesarja ogrskem kraljem v Budimpešti se je končala žalostno. Cesar je odpotoval en dan prej nego je bilo določeno, prestolonaslednik je pa koj po slavnostni maši zapustil Budimpešto. Temu so bili krivi sledeči vzroki: Ogrci so nameravali povodot te slavnosti dobiti od cesarja obljubo, da se loči avstrijska in ogrska armada. Cesar pa drži trdno na skupnosti armade. Vsled tega so pisali ogrski listi hudo proti cesarju. Petnajst članov ogrske neodvisne stranke je nalašč zapustilo Budimpešto in so priredili v drugem mestu protishod. Cesarja je tudi užalil hladen sprejem.

— **Šesti katoliški shod** za celo Avstrijo se bo letos v jesen vršil na Dunaju. Iz Dunaja je že od pripravljalnega odbora prišel poziv na pokrajinske podobore, da se začne z agitacijo za obilno udeležbo.

— **Kmečki poslanci.** Nem. agr. stranka je določila v svoji seji sledeči program: Razmerje med Avstrijo in Ogrsko se mora tako urediti, da se bodo varovale koristi avstrijskega poljedelstva. Po tem načelu se mora vlada ravnati tudi pri sklepanju trgovinskih pogodb z balkanskimi državami. Velike preosnove v prid kmetu se morajo takoj izvršiti in sicer: splošno starostno zavarovanje, ki bo prirejeno tudi za poljedelca, razdolžitev kmečkega posestva, ureditev deželnih in občinskih financ, razbremenitev poljedelstva pri novi davčni preosnovi, dveletna vojaška služba in preprostejša, cenejša državna uprava. Da bo mogoče to rešiti, zahteva agrarna stranka primerno izpremembo poslovnika, da bo mogoče hitro in uspešno delovanje v zbornici. Nato se je dalo začasnemu načelniku poslancu Peschki nalog, naj stopi v zvezo z agrarci iz nemško-radikalne in krščansko-socialne stranke ter z agrarci vseh ostalih nemških strank, da se ustanovi agrarna zveza iz poslancev vseh narodnosti. Jasno se kaže, kako zgolj narodne skupine poslancev ne zadoščajo, ampak da se izkušajo združiti po kulturnih in gospodarskih načelih.

drugim: „Kdo pozna mariborsko čitalnico, kar se iz njegovega dejanja in nehanja razodeva, ta ve, kaj zasluži, torej: Slava jej!“

Ni torej čuda, da so se tako oklepali Mariborskega zavetišča tudi izvenštajerski rodoljubi. Že prvo leto, 23. avgusta 1861., je obiskal nalašč čitalnico tedaj najslavnejši politik dr. Lovro Toman, po katerem sem slišal kot dijak imenovati nemškega starčka v deželni zbornici na galeriji slovensko ozemlje „Tomanien.“

Še istega leta posetil je društvo knez in škof Slomšek 6. oktobra. Njemu na čast je spesnil dr. L. Toman pesem Maribor. Slavnostni govornik je kaj lepo označil pri Slomškovi slavnosti 25. sept. 1865. pomen Slomškovega čitalniškega delovanja rekoč: „Reči smem, da so Slomšek vdolgnoli dušo v naše društvo; oni so začeli besede pri nas s prvim govorom, oni so nam nasvetovali, kaj in kako bi delali, kadar se snidemo, da nam bo društveno življenje v prid in veselje... podarili so nam pravi biser s tem, da so vpeljali v društvo duh popolne enakosti med člani. Razgovarjali so se prijazno z vsakim, naj je bil katerega koli stanu, ino lahko se razumeva, da je taka prijaznost in enakost vse člane še bolj združila. Naj bi tako zmirom ostalo pri nas in povsod!“ Te slavnosti se je vdeležilo mnogo izvenštajerskih rodoljubov, tako n. pr.: dr. Toman, dr. Costa, Svetec, koroški Einspieler in oča dr. Bleiweis, ki je že l. 1862. v pismu 2. novembra rekel o slavnem škofu: „Neumrljivi vladika Slomšek je lastina vseh Slovencev, tedaj ga tudi mi Kranjci spoštujemo in ljubimo. Spodobí se tedaj tudi, da ga prvi omenimo v besedi naši itd.“

Zlasti so pa pokazali mariborski čitalničarji že l. 1863., kaj da premore dobra volja, požrtvovalnost

— **Zakonski načrt krščanskih socialcev.** List krščanskih socialcev piše, da je stranka izvolila odsek, ki ima nalogo, da pripravi več predlog politično-socialne smeri. Stranka predloži že na prvi seji zbornice predlogo glede splošne obveze za slučaj starosti in onemoglosti in tozadevni program za rešitev tega vprašanja. Na nekem shodu v okraju Neubau je krščansko socialni poslanec Gessmann podal nekoliko izjav o teh zakonskih načrtih krščanskih socialcev. Rekel je, da ne bo možno izvršiti zakonskega načrta o zavarovanju za slučaj starosti in onemoglosti potom novih davkov, kajti že sedanja bremena so ogromna. Potrebna denarna sredstva ne bo možno dobiti drugače, nego potom davka na premični kapital. Glasom neke uradne statistike so na dunajski borzi cenjene vrednote na 32 milijard. Te ogromne kapitale bo treba obremeniti.

— **Deželni odbornik g. Robič.** Slovenski deželni poslanci štajerski so dne 13. t. m. na shodu v Mariboru storili sledeči sklep: G. Franc Robič prevzel je in dobil mandat deželnega odbornika v Gradcu vsled volitve vseh slovenskih deželnih poslancev. Vsled tega si lastijo poslanci pravico, da samo oni imajo odločevati po skupnem sklepu, ali sme tovariš Robič odborništvu odločiti ali ne. Navzoči deželni poslanci izrazijo svoje mnenje in so jedini v tem, da je g. tovariš Robič v deželnem odboru kot njih zaupnik in kot zaupnik slovenskega naroda vestno in vsestransko izvrševal svoje dolžnosti vsaki čas in pod vsemi pogoji, da imajo vsled tega neomajano zaupanje in spoštovanje. Nadalje povdajajo navzoči, da bi ne bilo v sedanjem trenutku nikakor umestno in za slovenske interese naravnost kvarljivo, če bi tovariš Robič svoj odborniški mandat odložil, ker se je bati, da bi ostali potem Slovenci v deželnem odboru štajerskem v bodoče brez zastopnika, na kar pa polagajo posebno važnost radi potrebnega nadzorstva delovanja deželnega odbora štajerskega, posebno pa še radi priprav za nameravano premembo volilnega reda. Navzoči tedaj kot tovariši, ki se čutijo solidarnim z g. Robičem, pozivljajo istega, da svoj namen, odložiti deželnozborski mandat, opusti in pričakujejo od njega kot razsodnega moža, da bo, njihovi želji, ki je ob jednem želja slovenskega ljudstva na Spodnjem Štajerskem, ustregel in mandat deželnega odbornika štajerskega obdržal. Ta zapisnik se je prečital, od vseh odobril in podpisal. V Mariboru dne 13. junija 1907. Dr. Ploj, dr. Jurčič, J. Roškar, dr. Hrašovec, Vošnjak, Roš, Dr. Jankovič, Kočvar m. p.

— **Vinski zakon ne bo potrjen.** Zakon proti ponarejanju vina, ki ga je sprejela prejšnja zbornica, ne bo potrjen, ker zlasti v kazenskopравnih zadevah vsebuje nasprotujoča si določila. Zakon bo moral zopet nazaj v parlament.

— **Na Ogrskem se nameravajo zvezati Rumunji, Slovaki in socialdemokrati,** da si pribore splošno in enako volilno pravico. Zaradi tega so se že vršila pogajanja.

— **Rusija.** Duma je bila dne 17. t. m. razpuščena. Šla je torej isto pot kakor prva. Vzrok razpusta je sledeči: Policija je preiskala stanovanja nekaterih socialdemokratskih poslancev in je našla, da so udje velike zarote, ki pripravlja revolucijo. Vlada jih je hotela zaradi tega kaznovati in je zahtevala od dume, da jih izroči sodišču. Ker duma tega ni hotela storiti, bila je razpuščena. V manifestu, s katerim se razpušča duma, pravi car, da mnogo ljudskih zastopnikov ni prišlo v dumo čistega srca, ne z željo, Rusijo oživiti, temuč povečati zmešnjave ter razrušiti državo. Duma se ni sramovala, javno proslavljati hudodelstva. Ko pa so sodne oblasti med nekaterimi poslanci razkrile zaroto proti državi in carju ter du-

ma ni hotela dovoliti, da bi se za časa preiskave osumljeni izključili in zaprli, ni preostalo drugega, kakor duma razpustiti. — Izmed socialnodemokratskih poslancev jih je policija aretirala 9, ostalih 60 je izgnalo brez sledu. Volitve za novo, tretjo dumo se razpišejo na dan 14. septembra, sklicala se pa bo 14. novembra.

— **Nemčija.** Na nemškem cesarskem dvoru so prišli na sled velikanskim škandalom. Najožji cesarjevi prijatelji so živeli najgrše in najostudnejše življenje, radi česar bi priproste ljudi zaprli za več let. In takšni ljudje so bili cesarjevi svetovalci!

— **Francoska.** Zopet se je pokazalo na Francoskem, kako veliki prijatelji kmeta so socialdemokrati. Namesto da bi skušali s pošteno postavodajo varovati vinogradnike, ki so zahtevali na velikanskih zborovanjih svoje pravice, predlagal je v državnem zboru neki socialdemokratski poslanec, naj se vinogradi odzamejo kmetom in vzamejo v državno last. Na ta način bi postali kmetje sami viničarji in vlada bi jih potem lažje krotila. Nov dokaz, da delujejo socialdemokrati na pogin kmečkega stanu.

Razne novice.

* **Promoviran** je bil doktorjem prava gosp. Florijan Kukovec dne 21. t. m. na vseučilišču v Gradcu.

* **Osebnosti.** Za deželno sodnega svetnika je imenovan okrajni sodnik Ivan Pirnat v Slov. Bistrici. Za sodnega tajnika v Celju je imenovan sodni pristav Oto Vidic v Ljubljani; za sodnega pristava v Marnbergu avskultant dr. Karol Gränitz in za sodnega pristava v Ormožu avskultant dr. Ant. Pupacher. Sodni pristav v Ormožu dr. H. Neuberger je imenovan za namestnika državnega pravdnika v Ljubljani.

* **C. kr. učiteljske v Mariboru.** Opozarjamo še enkrat, da se vsprejemni izpiti v I. letnik tega zavoda letos vrše že 15. julija. V jesen se bo sprejemalo le tedaj, ako se v juliju dovoljeno število gojencev ne doseže. Ker pa je skoraj izključeno, da bo treba sprejemati dvakrat, priporočamo slovenskim mladeničem, ki imajo namen, vstopiti v mariborsko učiteljsko, nujno, da se oglase k julijskemu izpitu.

* **Zadružna Zveza v Celju** je nastavila g. VI. Pušenjaka kot potovalnega učitelja za Slov. Štajer in slovenski del Koroškega.

* **G. dr. Korošec** je odložil svoje mesto v Narodnem svetu, ker se je isti začel vmešavati tudi v politiko naših strank in sicer na ljubo štajerskim liberalcem.

* **Vsled različnih tožb** izjavljamo, da so bili vsi letaki in lepaki, ki so se za časa volilne dobe tiskali v naši tiskarni, predloženi državnemu pravdniku in politični oblasti.

* **Narodni svet.** Iz krogov naših poslancev se nam piše: Narodni svet za Spodnještajersko že po svojih pravilih zatrjuje, da se ne bo pečal z vprašanji, ki posegajo v taktično postopanje posameznih strank. Vkljub temu je zadnjič dr. Kukovec v veliki skrbi za liberalno stranko predlagal tudi sklepanje o tem, kam naj vstopijo spodnještajerski poslanci. Sklenilo se je seveda, da morajo naši poslanci iti skupaj z liberalci v en klub. Bila sta pri seji navzoča tudi zastopnika Kmečke stranke, toda od stranke nista imela navodil, ker se je Kmečki zvezi zdel tak slučaj izključen. Liberalci so torej izrabili Narodni svet v svoje namene in v nadstrankarsko stališče Narodnega sveta sedaj ne more nihče več verjeti. Pripomnimo, da se dr. Korošec ni udeležil seje Narodnega sveta, ker je istočasno zborovala Slovenska kmečka zveza. Sploh je vprašanje, ali se naj

dobi polstoletja, to pač vsakdo ve, tako da tega ni treba še posebej povdajati.

To so najvažnejši dogodki v naši čitalnici v prvi dobi; nato so sledila borna leta, dokler ni ozdravil zopet bolehnega društva dr. Dominkuš in pripravil poti v novo živahnejšo dobo.

Slovstveno delovanje in pisateljstvo.

Oglejmo si še enkrat slovstveno delovanje, dasi smo že navedli marsičesa. Slovenske knjige, ki se se razpečavale po Spodnjem Štajerskem, so bile precej le redka prikazen, prave bele vrane. Ko so se začetkoma 19. stoletja začeli zavedati mariborski in okoliški rodoljubi, je oviralo njihovo delovanje tiskarstvo. Dali so tiskati knjige deloma v Gradcu pri Widmannstetovih dedičih ali pri Kienreichu; znana je posebno iz te dobe tudi Radgonska tiskarna Waitzingerjeva, ki je oskrbela mnogo slovenskega tiska.

Maribor je imel svojo tiskarno od l. 1795; osnovan jo je Korošec Franc Schütz, ki je pomagal urediti že l. 1771. nemško tiskarno v Ljovu in 1788. v Celju; 1791. si je uredil svojo tiskarno v Celju, s katero se je preselil 1792. v Ptuj in l. 1795. pa uredil prvo in za njega zadnjo tiskarno v Mariboru, kakor trdi tudi to v svojem življenjepisu, katerega je spisal sam na sliko l. 1806, ki visi v Kralikovi tiskarni.

Od njega je dobil tiskarno faktor Dunšek iz Konjice, ki jo je oddal l. 1817. Janžiču. Sin tega Janžiča je tiskal prve letnike „Slov. Gospodarja“ in „Slov. Naroda“; zlasti ta Janžič je oskrbel mnogo slovenskega tiska, dokler se ni ustanovila lastna slovenska tiskarna.

(Konec prihodnjic.)

in marljivost. Zbralo se je tisoče in tisoče občinstva, da so počastili blagovestnika sv. Cirila in Metoda. Te prireditve so bile naravnost vzorec za druga društva na Spodnjem Štajerskem. Vdeleženci so se vedno vračali domov navdušeni in spodbujali domačine v raznih krajih, da so prirejali slične narodne veseljice. Inteligenca se pa ni zbirala, samo da bi se razveseljevala. Slomškova slavnost je rodila misel, da se postavi Slomškov spomenik; drugega dne pa je šel v svet prvi vseslovenski program; reševalo se je vprašanje zedinjenja vseh Slovencev.

Ravno tako je vplivala čitalnica na posestrime na Štajerskem v gledališnem igranju. V Mariboru je zlasti uvedel igro dr. Prelog, ki je že l. 1846. gojil dramatične predstave v Ljutomeru s Trstenjakom in Gottweisom; njegov najboljši pomagač je bil pač prof. Šuman. Manjkalo je povsod primernih iger slovenskih; dr. Prelog je dal tiskati dva svoja preveda, l. 1866. Črna Petra in 1867. Zakonski sol.

Ta znamenita družba je oživela tudi edno najvažnejših podjetij, t. j. Slovensko Matico. Dr. Janko Sernee, Jože Šuman, Ivan Majciger in E. Chocho-loušek so razposlali oklice in sestavili pravila za to velevažno društvo, za katero je navduševal dr. L. Toman l. 1863. v Novicah. Te ideje so se prijeli Mariboržani dejanski, podpisalo se jih je 40 z doneski po 50 gld. in položili temelji. Toda le vse prepočasno so napredovali Ljubljancéni tem gospodom. Dr. Jože Vošnjak piše 13. junija 1863: „... da bi le že matiča privoljena bila, udov bi v kratkem še več kot 600 dostopilo. Bog ve, kaj Ljubljancéni tako dolgo delajo? Kaj nek odlašajo? Kaj se zanašajo? Čas bo le tekél; in čas je zlata vreden itd.“

Prihodnjega leta 4. februarja so se vendar potrdila pravila. Kaj je dosegla Slovenska Matica v tej

naša stranka še nadalje udeležuje sej tega društva, ki bi moralo skrbeti za štajerske Slovence, ne pa za štajerske liberalce.

*** Kako laže „Domovina.“** V članku z dne 7. junija v „Domovini“ iz Šaleške doline je nešteto laži. Omenimo samo najbolj debelih nekaj. „Da je vpleten“ župnik Cizej povedal iz prižnice, da bo moral zapustiti faro, a da bodo naredili iz cerkve magacin, če bo zmagal Ježovnik. „Ljuba „Domovina“, ta je pa le malo predebela. Če se že malo zlažeš, naj bo! Pa kar tako grdo in pa še tako neumno, to je pa malce preveč. Ravno tako debela je ona druga laž o tisti ženi na Paki, ki so ji v farovžu povedali, če zmagaja Ježovnik, da naredi iz cerkve svinjake.“ Da znate gospodje tako nesramno lagati, ne bi verjeli, ko ne bi brali črno na belem v „Domovini“. Zategavoljo je seveda tudi neutemeljen ves tisti napad na duhovščino, ki je skrajno podel, kakoršnega je zmožna samo „Domovina“ in njen šoštanjski dopisnik.

*** „Domovina“ v poduk.** V št. 25. piše „Domovina“: „Kjer je klerikalizem med Slovenci najbolj razvit, tam so Nemci najtrdnjeji.“ Ta „resnica“ „Domovina“ se da posebno dobro dokazati na sledeči način: Občina trg Šostanj je bila še pred kratkim časom v slovenskih rokah, župan je bil Rajster. Sedaj je prišla pa v nemške roke. Hans Woschnagg ji županuje. In kaj je temu krivo? Ljudje božji, klerikalizem je tam tako razvit! Mislite si te klerikalce, ki tam vladajo: notar Kolšek, dr. Mayer, Vladko, Jakob Volk, Vodeb, Planinšek, Lukman itd. Ni čudo, da žanjejo Nemci, kjer vladajo taki klerikalci, kaj ne „Domovina“?

*** Zlobnost liberalcev.** Za nedeljo dne 16. t. m. je sklical dr. Korošec en šofl županov v Šmarje in en shod k Sv. Križu tik Slatine, da se z njimi pogovori o podpori zaradi letošnje škode po točih. Pri tej priliki je omenil tudi, da je za lansko škodo vložil lani takoj nujni predlog, ki se je tudi sprejel ter se dovolila podpora, toda z dopisom z dne 12. marca 1907 se je od celjskega glavarstva v ministrstvo notranjih zadev sporočilo, da ni treba podpore, ker je škoda neznatna. Kriv je tisti, ki je glavarstvu vsled dr. Koroščevega nujnega predloga poročal o škodi. Ali je to bila kaka oseba iz šmarskega okraja, ali pa cenilna komisija, ne vemo. To je resnica, kar pa piše zadnji „Narodni List“, je zopet laž in zavijanje.

*** G. dr. Hrašovec igra v zadnjem času čudno ulogo v slovenski politiki.** To je pokazal tudi s svojim zadržanjem v Narodnem svetu. Vsi liberalni listi so vedeli že v četrtek dne 13. t. m., ko je imel Narodni svet sejo, da se bo obravnavalo tudi o taktiki oslancev v državnem zboru, samo naša stranka in naši listi še niso ničesar vedeli o tem. Vsled tega tudi odposlanci naše struje niso mogli dobiti nobenih navodil.

*** Učiteljska prisega se glasi:** „Vi prišete, da boste otroke vzgojevali pravno-versko, razvijali njihovo duševno delovanje, oskrbeli jih z vednostmi in ročnostmi, ki so potrebne za nadaljno izobrazbo za življenje, in ustvarili podstavo, da postanejo dobri ljudje in državljani itd. Kar se mi je ravnokar prečitalo in kar sem dobro in razločno razumel, to sem dolžan in hočem verno izpolnovati.“ Tako gotovo, kakor mi Bog pomagaj! In česar nima več nova šolska postava v besedilu prisega, to se nahaja pa zlasti v par. 71. Šolskega in učnega reda, namreč da ima šola navajati otroke „zlasti k bogaboječnosti.“ Koliko pa je dandanes učiteljev, ki se javno hvalijo, da ne verujejo v Boga — a zaradi ljubega kruha, ki ga jim dajejo krščanski stariši, vendarle kličejo Boga za pričo svoje prisega! Pri tem naj omenimo le to, da dunajski župan dr. Lueger, ki pozna dobro take vrste ljudi, ne nastavi nobenega brezverca, socialdemokrata za definitivnega učitelja in popolnoma prav. Kako je mogoče dati vero in zaupanje učitelju, ki nima nobene vere!

*** Jubilejne znamke.** Ob priliki 60letnega vladanja cesarja Franca Jožefa prihodnje leto se izdajo posebno umetniško izvršene znamke. Načrte zanje bo izdelal profesor Kolo Moser. 1vinarska znamka bo imela podobo cesarja Karla VI., ona za 2 vinarja podobo cesarice Marije Terezije, cesar Jožef II. bo pa upodobljen na 3vinarskih znamkah. Znamke po 5 in 10 vinarjev bodo imele podobo sedanjega avstrijskega cesarja. Znamenite bodo te znamke, ker bodo uporabljene na njih poteze cesarjeve po najnovejših posnetkih, 20vinarske znamke bodo imele podobo Leopolda II., 25vinarske cesarja Franca in 30vinarske cesarja Ferdinanda. 35vinarska znamka bo kazala cesarja ob njegovem nastopu vlade, 40vinarska v 60. letih, 50vinarska pa njegovo podobo ob 25letnem vladarskem jubileju. 60vinarske znamke bodo kazale cesarja v slavnostni obleki toisonreda, 72vinarske v maršalski uniformi na konju, one po kroni pa cesarja v Schönbrunnu. 2 in 4kronske znamke imajo podobo zunanega, oziroma notranjega dvornega trga. Končno se izdajo posebne znamke za nabiralce po 10 K. Te znamke bodo nosile cesarjev obraz. Izdajale se bodo te znamke le eno leto.

*** Jesenske orožne vaje pri III. koru:** za infanterijo in lovce od 28. avgusta do 8. septembra, pri kornem topničarskem polku od 20. julija do 10. avgusta, pri divizijskem topničarskem polku 7, 8, 9, od 20. avgusta do 9. septembra, pri trlinjavskem topničarskem polku št. 4 od 29. julija do 10. avgusta in od 12. do 24. avgusta.

*** Organizacija poštarjev, poštinih oficijantov in aspirantov.** Pretekli teden sklical je osrednji odbor poštinih oficijantov in aspirantov shod na Dunaj v prostore hotela „Post.“ Pozivu so se odzvali skoraj

vsi deželni in krajni odbori. Vsled tega je bilo obiskano zborovanje po zastopnikih cele Avstrije prav močno. Ob enem so pristopila češka društva, katera so imela do sedaj svoj osrednji odbor v Pragi. Dosegel se je lep, nepričakovan uspeh. Navzoči zastopniki osrednjega odbora poštarjev so bili pooblašteni izjaviti, da so pripravljeni v slučaju sporazumljenja se združiti v jeden osrednji odbor. Sklenilo se je po daljši razpravi, postopati skupno. Nova organizacija, v kateri bodo odslej združeni vsi poštarji, oficijanti in aspiranti cele Avstrije, sprejela je jednoglasno načrt organizacije, sestavo zakona o uravnavi službenih razmer ter se za slučaj strahovanja zastopništva naših stanovskih zanimanj izreka popolnoma skupna. V kratkem priredi osrednji odbor organizatorični shod v Ljubljani. Kakor razvidno iz načrta, kateri se iz taktičnih vzrokov sedaj še ne objavi, želeli bi bilo, da se tega poziva udeleže vsa društva in krajni odbori poštarjev, oficijantov in aspirantov kranjske, koroške, spodnještajerske, goriške in istrske dežele po svojih zastopnikih.

*** Slovenski dijaki v Gradcu** so nameravali prirediti slavnostno zborovanje, na katerem bi zahtevali slovensko vsenčilišče. Toda rektor (ravnatelj) jim je to prepovedal. Tako hočejo Nemci zatreti vsak pojav Slovanov po višji izobrazbi v svojem materinem jeziku.

*** Grozni nalivi** so naredili povsod velikansko škodo. Dravinjska dolina je zelo hudo prizadeta. Žalostna poročila smo dobili iz Loč, Poljčan in Studenice, posebno Loče so zelo prizadete.

Mariborski okraj.

m Maribor. Cesar je potrdil izvolitev dr. J. Schmiderera za mariborskega župana in je bil isti dne 17. t. m. zaprisežen. — V nedeljo dne 23. t. m. priredita na vrtu Narodnega doma zakonska Kukočič, člana belgrajskega gledališča, predstavo. Začetek ob 9/9, vstopnina 1 K.

m Veliko slavnost sv. Cirila in Metoda priredijo kakor običajno vsako drugo leto tudi letos dne 7. julija t. l. Mariborčani. Sodelovanje so obljubila vsa narodna društva mariborska in iz bližnje okolice. Zlasti navedemo, da so prevzeli tudi Rušani to težko breme in obetajo podati zopet nekaj pristnega. Odbor se trudi, da vstreže na dan veselice vsem udeležencem; vabimo zopet rodoljube iz celega Spodnjega Štajerja na ta veseli sestanek; ravno te veselice so imele do sedaj v Mariboru veliki moralni uspeh z ozirom na okoliško ljudstvo in donesle družbi sv. Cirila lepih prispevkov.

m Mariborske porotne obravnave. Poštini oficijant Schwarz iz Ptuja je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe, ker je poneveril denarna pisma. — Poštna odpraviteljica Alice Petek iz Vuhreda, ki je bila obdolžena, da je poneverila uradni denar, je bila oproščena. — Ciganica Karolina Pestner, ki je ustrelila v St. Juriju ob Pesnici svojega moža pri nekem prepiru, je dobila štiri leta težke ječe. — Trgovec Franc Petelne iz St. Vida pri Ptuju je bil zaradi goljufije obsojen na eno in pol leta težke ječe. Ponaredil je podpisa na menjici. Njegova žena je bila oproščena. — Zaradi detomora obdolžena Marija Bezjak od Sv. Marka niže Ptuja je bila oproščena.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Že četrtočkrat je hudobna roka v enem letu zanelila požar vedno krog polnoči, da plat zvona zbudi prestrašene ljudi iz trdnega spanja. V noči od 12. do 13. t. m. je zgorela puša g. župnika Šijanca, ki je obhajal drugi dan v četrtek svoj žalostni godovni dan. Preli letom dni mu je ogenj uničil gospodarsko poslopje. Bog sam vedi, kakšne namene ima nesrečni človek, da ima tako veselje s požiganjem poslopij v bližini cerkve. V resnici navdaja opravičen strah gospodarje, ki imajo s slamo krita poslopja. Čudno, da se hudobneža ne more zaslediti, ki opravlja svoj pogubni posel iz strašnega sovraštva, dasi g. župnik v svoji dobrohotnosti skoraj ne more imeti osebnega sovražnika.

m Slov. Bistrica. Vrtini koncert, ki ga je priredila novo uniformirana Narodna godba v nedeljo 16. junija 1907 je dobro vspel. Udeležba je bila za sedanji čas lepa. Udeleženci so bili iz domače, pa tudi iz sosednih župnij. Vsem lepa hvala! Nekaterih gospodov, ki so „narodni“, nismo videli. Zahvaliti se moramo gospodični Miliki Novakovi za lepe šopeke, katere je prodajala, in slovenjebistriškemu pevskeemu društvu. Naši narodni godbi pa damo vso čast, vrli fantje, naprej, da se bo potem reklo v resnici „Slovenska“ Bistrica.

m Iz slovenjebistriškega okraja. V nedeljo dne 16. t. m. se je v Laporji vršila ustanovitev podružnice južnoštajerskega čebelarstva društva za slovenjebistriški pkraj. Osrednji odbor je zastopal g. nadučitelj Kurboš, ki je zborovalce navduševalno spodbujal ter vabil, naj se oklenejo novega društva, da se tudi v tem okraju začne temeljitejša gojiti ta panoga kmetijstva. Učitelj Kokl je predlagal, naj se vodstvo društva izroči strokovnjakom in krepko priporočal sledeči odbor, ki je bil tudi soglasno sprejet: J. Hajšek, predsednik; A. Cilenšek, podpredsednik; M. Šamprl, tajnik; F. Koropec, blagajnik; J. Onič, odbornik. Vpisalo se je lepo število družstvenikov, ki bo gotovo še tudi narastlo. Prihodnje dni ukrene društveni odbor vse potrebno in društvo prične s svojim delovanjem. Da bi bilo srečno!

m Zg. Sv. Kunigunda. Tukaj je začela poslovati brzojavna postaja.

m Slov. Bistrica. Da je v našem mestu dobil g. Ivan Rebek primeroma veliko glasov, to je zasluga toliko sovražnih „klerikalcev“, ki so delovali zanj. A naši liberalci so si brusili pete in jezike le po deželi za Glaserja. Zdaj pa hodi eden najhujših agitatorjev, ki se je mnogo napenjal po shodih, poparjen, kakor bi bil sam pogorel. Tudi „kmet“ Krulc je potrosil glavo s pepelom: Storil je tudi obljubo molčečnosti. Liberalci nižje vrste pa se delajo nedolžne, kakor bi bili edini tuji v Bistrici in ne vedeli, kaj se je zgodilo zadnje dni med nami. In res so tuji. Eden je pri ljudskem štetju dal zapisati laški kot svoj občevalni jezik!! Drugi, ki bi rad požrl vse prišaste Kmečke zveze, pa bi že davno kje v tujini deloval, ko bi ga zastopnik cerkve ne bil rešil pri okrajnem in deželnem šolskem svetu. To hvaležnost si bomo zapomnili za enake slučaje. In taki ljudje so imenovali naše kmete — tuje. Tujce za to, ker so iz bistriške okolice in iz konjiškega okraja zborovali na zaupnem shodu v Narodnem domu. Pri tem zborovanju so kmečki črevlji prestopili tudi sveti prag frakarske Čitalnice. Naši liberalci so se zgražali nad tem ter črno na belem imenovali naše kmete — tuje, ki ne bi smeli vdreti v Čitalnico. Hej, kmetje, zapomnite si, da ste tem gospodičem — tuje!

m Liberalna narodnost. Odhajajoči nemški igralci v Slov. Bistrici so priredili na vrtu g. Čakaša odhodnico. Te veselice so se udeležili tudi naši liberalni gospodje Narodne (?) stranke. V Narodni dom pa nobeden ne pride! Ali je to narodno? Nadalje: Slovenci imamo tukaj slovenske obrtnike. Mi pa poznamo liberalce, ki pridno naročujejo pri nemčurjih. Liberalni gospodje, Vi pravite, da ste narodni, ali je to narodno? To je prav liberalsko!

Ptujski okraj.

p Ptuj. G. Ornič se je s svojim novim avtomobilom ponesrečil; močno si je poškodoval nogo in roko. Tudi njegovi pekovski pomočniki mu delajo zgage. Pekovske učenčke je dal Ornič po policiji poloviti in k delu siliti, a ušli so mu vsi skozi okno.

p Ustrelil se je v Ptuj dne 13. junija mizar na južni železnici Osim, a se je slabo zadel; kroglica je šla med desnimi senci v črepinjo; prepeljali so ga takoj v mestno bolnišnico, kjer je zopet poizkusil samoumor, hotel je skozi okno skočiti na plano, a so mu to še ob pravem času zabranili. Osim je mlad mož, ima ženo in več nedoraslih otrok. Nesrečna pijska ga je privedla v samoumor.

p Na Bregu pri Ptuj je dne 9. junija t. l. kolesar Gröbner povozil otroka, sletnega Vinc. Pungračiča, ki je vsled notranjih poškodovalj umrl v ptujski bolnišnici po hudih bolečinah; pretresel si je pri padcu možgane.

p Ormož. 13. t. m. je z ormoškega sodniškega poslopja vihrala že peti dan bela zastava, naznanja jo, da so zapori prazni, kar se doslej še ni nikdar zgodilo.

p Kostrivnica. V naši občini je zadnja uima naredila najmanj za 60.000 K škode. Dne 25. m. m. je hudo poklestila toča in dne 14. t. m. je pa ploha povzročila strašno škodo. Iz vinogradov in njiv je zaneslo rahlo zemljo in z njo podsulo travnike.

p V Skorbi (župnija Hajdin) sta v noči od 6. do 7. junija pogoreli dve hiši; vzrok požara je neznan. Ljudje so rešili le golo življenje. Sploh se v tej okolici v zadnjem času množijo požari.

p Središko gasilno društvo praznuje dne 29. t. m. dvajsetletnico svoje ustanovitve.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Dne 12. t. m. poročil se je v Ljutomeru g. Jakob Rajh, ekonom na Moti, z gđc. Ivanko Fürstovo iz Ljutomeru. Bilo srečno! Pri tej priliki se je nabralo za Družbo sv. Cirila in Metoda skupaj 9.44 kron.

l Cven pri Ljutomeru. Tukaj se je ustanovil poštini urad. V njegovo okrožje spadajo kraji Cven, Zg. Krapje, Sp. Krapje in Mota.

l Ljutomer. V četrtek dne 13. rožnika so imeli šolarji Franc Jožefove šole izlet v Gornjo Radgono in v Radence. Kdo bi zameril nežni mladini, da se malo povesele in da si s takimi izleti tudi razširja svoje obzorje. Da se sploh mogel prirediti ta izlet, gre v prvi vrsti hvala vsem rodoljubom in prijateljem mladine, ki so v ta namen zložili marsikakero kronico. Da pa se je izlet tudi dobro in otrokom v največje veselje izvršil, gre hvala velečastitemu župniku Osenjaku, ki je v Gornji Radgoni tako gostoljubno pogostil otročice. V Radencih se je letos že drugič pokazal posebnega prijatelja naših nadarjenih slovenskih dečkov g. Vogler, posestnik petanjske slatine. Vsem dobrotnikom naših otrok: prisrčna hvala! Bog plati! — Dolgo že ni bilo nobenega poročila o našem bralnem društvu. S ponosom se lahko ozira na svoje delovanje in na svoje vspehe. Še pol leta ni preteklo, pa že šteje 1600 izposojil! Udje prav pridno segajo po dobrih knjigah, le tako naprej! Letos si je naše bralno društvo izvolilo svojega prvega častnega uda in sicer vlč. g. dekana Martina Jurkoviča. Za zasluge, ker tako velikodušno in brezplačno daje na razpolago bralno sobo, se mu je izročila krasna in umetno izdelana diploma. Naslikal jo je ud bralnega društva, domači umetnik Tone Čeh. Bralno društvo

je letos priredilo tudi Gregorčičev večer v Kukovčevi dvorani. Dasi je bilo 28. aprila zelo slabo vreme, se je ta večer vendar izvršil nad vse častno! Igra „Pri gospodi“ se je igrala prav živahno, v splošno veselje! Pogumno so nastopali vrlim mladeniči in mladenke s svojimi deklamacijami. Kaj ginljivo so prednašali najlepše Gregorčičeve pesmi. G. predsednik Jan. Ev. Kociper je z zares v srce segajočimi besedami očrtal pesnika Simona Gregorčiča. Lepo je opisal njegovo nežno, občutljivo in ljubeče srce, katerega vsaka žilica je utripala za rodno grudo. Sledila je igra „Garcia Moreno.“ Kako lepo in sprajno, da, rekli bi celo fino so se kretali naši vrlim mladeniči v najtežavnejših ulogah! Gregorčičev večer je pokazal, da bralno društvo razume in izvršuje svojo nalogo! Igrri: „Pri gospodi“ in „Garcia Moreno“ ste se ponovili 20. majnika. Mnogoštevilno občinstvo je z burnim ploskanjem dajalo duška svojim občutkom ter priznanje vsem vrlim mladeničem in mladenkam! Tudi mi gremo naprej, mi mladi!

I Cven pri Ljutomeru. Z ogorčenjem vzamemo evenski gasilec na znanje, da v 26. št. „Narodnega Lista“ neko posililiberalec blati našega prezasluznega gospoda načelnika gasilnega društva, ob enem načelnika okrajne, 14 društev broječe gasilne zveze, občinskega predstojnika, odbornika kr. šol. sveta, odbornika okrajnega zastopa, našega vrlega kmeta Jožefa Rajh na Moti. Čast našega društva zahteva, da sedaj, ko smo tako drzno izzivani, povemo resnico, če tudi bo spekla g. Mursa. Kako stališče je g. Mursa zavzemal nasproti gasilnemu društvu, naj pove preteklost. G. Mursa, „veliki prijatelj gasilnega društva“, ali se spominjaš onega črnega dne v kroniki društva, namreč 4. maja 1902., ko si pri evenskem spravišču s svojo četvorico začel zgago, ko si zahteval, naj se društvo razcepi v dva dela; ali se spominjaš, kako je za tvoj predlog, ko ga je načelnik dal na glasovanje, se pokazala le ena roka, in da še je — o smola — ta bila tvoja!? Ali se še spominjaš, kako rabuko si delal dne 8. maja istega leta v gasilnem spravišču na Gornjem Krapju? Da, da, opazovali smo že nekaj časa, da se snuje neka druga struja v društvu in nekdo je nepristajano rekel: „Zdaj pa nož v gasilno društvo!“ a ta struja je odnesla g. Mursa iz društva, ta nož je zadell njegovo grlo — g. Mursa je bil izključen iz gasilnega društva! Vložil je pritožbo na c. kr. okrajno glavarstvo v Ljutomeru, potem na okrajni odbor in konečno še na deželni odbor v Gradcu. To pritožbo so podpisali sledeči njegovi pristaši: Tomaž Pušenjak, nadučitelj; Joško Rajh, ekonom; Franc Puconja, kmet; Ivan Rajh, kmet; Janko Ozmeč, učitelj. Deželni odbor je po preteku enega leta odgovoril: Št. 45165. C. kr. okrajnemu glavarstvu v Ljutomeru. Z ozirom na dopis z dne 15. maja 1902 se vrne s pripombo, da nima deželni odbor v tej zadevi nikakega vpliva. Gradec, 25. marca 1903. Od deželnega odbora štajerskega. Attems. G. Mursa je torej slavno pogorel, a še do danes noče društvu izročiti čelade in pasa s sekirico, čeprav mu je občinski zastop to že ukazal. G. Mursa je pri spravišču na Gornjem Krapju rekel, da če on ne doseže svojega namena, da bo „široko zija“, vi vsi pa mi pluvajte v usta! Nekdo je trdil, da je naš g. načelnik zapil nad poldrugi tisoč kron društvenega denarja in to spravlja v javnost tudi dopis „Narodnega Lista.“ Da je to laž, je pripravljeno 42 udov gasilnega društva izpričati. Tupatam se je naredila kaka vesela zabava, pri katerih je tudi g. Mursa malokdaj manjkal, in katere so se tudi ljutomerski gospodje kot dobrotniki društva radi udeležili — seve so nas zdano podpirali — in smo res tudi žrtvovali nekaj iz blagajne. Iz katerih žepov pa se blagajna zлага? Ali ne iz naših? Če pa jo mi polnimo, imamo tudi do nje pravice! „A županski stolec se že maje“, tako se veseli „Narodni List.“ V taki otročji domišljiji naj le žive pristaši nerodne liberalne stranke! Mi pa izjavimo, da se g. Mursi županski stolec ne bo nikdar majal, ker bomo mi evenski občani skrbeli za to, da nikdar nanj zlezal ne bo. Toliko resnici na ljubo! Mi gasilec prosimo g. Rajha, ki je mož na svojem mestu, naj vkljubi temu in sličnemu obrekovanju vztraja, da bomo skupno veselo obhajali petindvajsetletnico obstanka gasilnega društva. Živijo naš načelnik Jožef Rajh! Na Cvenu, meseca junija 1907. Anton Trojnar, Franc Makoter, Anton Roškar, Jakob Babič, Franc Brumen, Matija Rus, gasilec in občani.

I Vojaško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju ima svoj občni zbor v nedeljo dne 23. junija t. l. pri svojem načelniku Magdiču ob 3 uri popoldne. Vspored bode: Poročilo tajnika in blagajnika, volitev novega odbora, sprejem novih udov, določitev vspehda slavnosti blagosloavljanja veteranske zastave, katero bode 28. julija t. l. Vse člane ujudno vabi Vodstvo.

Slovenjgraški okraj.

s Gospodarstvo šoštanskega okraja. Dne 16. t. m. je bilo v Velenji premiranje bikov. Starih bikov ni bilo več kot dva; to je pač dokaz, da okrajni načelnik Ježovnik ni znal skrbeti za okraj. Priznamo g. Ježovniku, da on zna kupovati živino pri kmetih za svojo klanico in mesarijo, toda za narodno gospodarstvo je tudi na tem polju neveščak. Za okraj kupuje po 1½ leta stare bike iz Zgornjega Štajerja, kilo žive teže po 85 krajcarjev, kar je jako drago. Kmetje morajo imeti bike vsaj 2 leti, potem ga pa okraj proda ter ne dobi za debelega še toliko, ko je stal mlad. To je lepo napredno gospodarstvo! Gospoda državnega poslanca Ježovnika ni bilo pri tem premiranju, ker je na Dunaju; to je umevno. Spodobilo bi se pa, da bi bil on

izročil določena darila, katera sta prispevala okraj in dežela, g. Adamoviču kot odborniku okrajnega zastopa; toda on zaupa več tajniku Goršek, katerega je on nastavljal na lastno roko, ker je liberalce, nego kakemu odborniku okrajnega zastopa. Zjasnilo se še bode tudi Ježovniku pravočasno, ko bode okraj pokazal, da tudi njemu ne zaupa tega častnega posla.

s Seja okrajnega odbora šoštanskega. V Velenji je bila 14. t. m. seja okrajnega odbora, seveda pri okrajnem načelniku Ježovniku. Značilno je, da se mnogo članov ni udeležilo seje, ker ne prestopijo praga te gostilne. Grdi napadi, katerih smo bili vjeni med volilno borbo in so jih uprizorjale pijane tolpe, še niso prenehali od te hiše. Vedno še morajo pristaši Kmečke zveze slišati iz dvorišča ali iz hleva psovke, če gredo mimo po cesti mirno. G. Ježovnik, preiščite, kdo je že večkrat kričal iz vašega dvorišča za mirnim obče priljubljenim g. dekanom „prokleti farji, dol ž njimi, s temi črnimi hudiči!“ Tako vedenje presega vse meje dostojnosti. Če ste Vi, g. Ježovnik, pošten mož, zakaj si ne prepovete za vselej take reklame? Gosp. dekanu, ki ravno vsled teh izzivanj ni hotel iti v hišo Ježovnikovo k seji okrajnega odbora, pa svetujemo, da vendar odloži svojo nad vse častno mirnost in udari v sršenovo gnezdo. Klin s klinom nasproti takim ljudem! Zakaj trpi v svoji cerkveni hiši v Škalah ljudi, ki so Ježovnikove vrste; on si goji nasprotnike na lastnih prsih.

s Suspendiranje notarja. Disciplinarni svet c. kr. deželnega sodišča v Gradcu je na predlog c. kr. državnega višjega pravdnika suspendiral notarja V. Kolška v Šoštanju in protinjemu uvedel disciplinarno preiskavo.

s „Narodna“ stranka zvezana z nemškutarji. (Iz Šaleške doline.) „Domovina“ z dne 7. junija piše: „In vendar trisijo sedaj klerikalni dopisniki laž v svet, da se je Narodna stranka bračila z nemškutarji.“ Še enkrat bomo „resnicoljubni“ „Domovini“ dokazali, da to ni laž, ampak resnica. Liberalna Narodna stranka se je zvezala z nemškutarji, da vrže Robiča in spravi na poslanski stolec nezmožnega liberalnega kandidata. Evo dokazov! 1. Štajerčijanska stranka ni postavila nobenega kandidata edino za ta okraj in vendar bi bilo imelo več pomena, kakor recimo za Savinjsko dolino; samo v Velenju je dobil zadnjič Vračko okoli 70 glasov. Prvotno je bil kandidatom štajerčijanske stranke odmenjen Pauline in ravno ta je potem s svojo rdbino najhujše delal za Ježovnika. V začetku se je bila ponudila kandidatura tudi znamenemu Pribošchitzu, katerega je ob ožji volitvi Narodna stranka imenovala svojim zaupnikom, ker je pa ravno tiste dni odpoval, je bil zaupnik liberalcev poleg učitelja Arniča in Ježovnika, sudmarkovec Wutti. 2. Kje je n. pr. več štajerčijancev v Šaleški dolini, kakor v Št. Janžu na Vinski gori razun Črnoce. In ti so šli kakor divji v boj za liberalnega kandidata Ježovnika, ker se je „Štajerc“ zanj potegoval. Nameravan zaupen šhod Kmečke zveze so štajerčijanci, nahujskani od dveh Ježovnikovih pomočnikov, preprečili s svojim surovim nastopom. Družmirčani so sicer vedno na nemški strani, sedaj za liberalno stranko. Da, ravno štajerčijanci so najhujše delali za Ježovnika. In ni čudo, vleklo jih je k liberalni Narodni stranki prvič skupno sovraštvo do vere in duhovnikov, drugič nemškutarstvo, saj ni zastoj dr. Kukovec pred volitvami v Šoštanju govoril: mi smo za več nemščine v šoli. Trejtje pa so se dale nemškutarjem zlasti še pred ožjimi volitvami koncesije (obljube) in o tem bomo še govorili. Zategavoljo so velenjski posilincevi hudo agitirali za Ježovnika; n. pr. pek Sakusheg, ki je nešteto glasovnic popisal, Paterneušev študent, ki ga sedaj vsak dan lahko vidiš s plavico v gumbnici. Ni čudo torej, če so marsikateri priprosti ljudje menili, da je nam nasprotna stranka nekdanja nemškutarska stranka, kakor sicer pri drugih volitvah. Slišali smo mnogokrat ob času volitev: Pa je Vajde bil včasih tak Slovenec, sedaj pa z nemškutarjem vleče, ali pa govorico: v Pleševu so samo 3 Slovenci (ker jih je prvič baje toliko Robiča volilo). Ali ni to značilno? 3. „Štajerc“ sam to potrjuje, ko piše dne 9. junija (kar velja posebno za Ježovnika): Gg. Ježovnik in Roblek sta edina neklerikalna poslanca iz Spod. Štajerske. Če prav nista pristaša naše stranke, vendar smelo trdimo, da sta bila izvoljena z glasovi naših somišljenikov. Evo dokaza! Ježovnik ima brez dvojbe 1300—1500 „nemških“ glasov. To priznavajo odlični liberalni politiki sami. 4. Poglejte vendar, gospodje, za koga se pa poteguje „Štajerc“, ali ne za kandidate liberalne Narodne stranke, to posebno za Ježovnika! Ali ne napada na znani zlobni način samo tistih, ki so deževali za izvolitev Robičevo proti Ježovniku, n. pr. g. Polha in nekatere duhovne? Ali ni odprl radovoljno svojih predalov agitaciji za Ježovnika? Čudna ljubezen med štajerčijanci in liberalno Narodno stranko! Ali ne kaže to, da sta si zelo prijazni. 5. Ježovnik sam se je šel poklonit pred volitvami vsem velenjskim Nemcem in jih prosil pomoči, in to celo take, ki si je bil prej ž njimi v hudem nasprotju; pisal je v Šoštanj uplivnemu Nemcu, naj zanj deluje in po izvolitvi so šli velenjski posilincevi skupno čestitat mu. Pa še več! Dale so se Nemcem tudi koncesije! Za to imamo dokaze! Pribošchitz in Ježovnik sta sklenila kompromis. Gospodje od liberalne Narodne stranke! Šoštanj je padel po vaši krivdi in sedaj hočete strmo glavit tudi velenjsko občino! Da, sad te zveze se bo pokazal pri bodočih volitvah za velenjsko občino! Takrat boste želi svojo setev. Eden dokaz za to, da so se nemškutarjem dale koncesije, podamo že danes. Pri slavlju Ježovnikove zmage, ki se je obhajala dne 25. maja, ob kateri so govorili mej drugimi dr. J.

Sernec, dr. Karlovšek, se ni izobesila ne jedna slovenska trobojnica. Dva visoka mlaja sta stala ob hiši poslančevi. Na obeh sta plapolali cesarski za stavi, raz hiše pa je visela štajerska zastava, slovenske ni bilo. In ko se je vprašalo odličnega pristaša Narodne stranke Dr. P., zakaj pa vaš poslanec ni razobesil slovenske zastave? je bil odgovor: saj tudi ne zahtevamo. In odlični šoštanski pristaš liberalne Narodne stranke je moral priznati: to je konesija Nemcem. Torej začetek je tu. Politika liberalne Narodne stranke in šoštanske liberalne gospode, katera slednja je pri tej volitvi v Šaleški dolini igrala glavno ulogo, ta politika je pokazala, da gre Narodni stranki liberalizem nad vse drugo. Kaj narodnost, kaj slovenstvo! Liberalizem, to je prvo. Gonja in pa sovraštvo proti duhovščini, to je prvi namen te politike. Mrznja nasproti veri in cerkvi pred vsem prevladuje. Politika liberalne Narodne stranke, politika Ježovnikovih pristašev in mogotcev in narodnjakov, ki so se zvezali z nemškutarji v Velenju in drugod, bo napravila tudi velenjsko občino s svojimi koncesijami do nemškutarjev na ljubo liberalizmu. Dve občini sta že padli vsled te pri volitvah z nemškutarji sklenjene zveze v našem volilnem okraju, mej tem. Lehen. Tamkaj so se pri volitvah v občinski zastop naravnost zvezali Ježovnikovi pristaši z nemškutarji. Da, gospoda, te sramote, da ste se z nemškutarji zvezali, da ste jim dali, narodnosti slovenski na škodo, liberalizmu na ljubo, koncesije, te sramote se Narodovci in g. Ježovnik ne boste oprali. Kar smo navedli, so dejanja, ki jih nikdar ne morete utajiti. In ti ljudje iščejo sedaj sprave znani! Vi iščete sloge, ki ste prvi poklicali liberalno Narodno stranko v Šaleško dolino in zanesli k nam prepri. Vi, ki ste se ob času volitev pokazali v vsej svoji liberalni nagoti, ki ste se zvezali z nemškutarji, da pomorete liberalizmu do zmage, ki ste vrgli zaslužnega slovenskega politika na ljubo nezmožnemu liberalnemu mesarju, vi iščete zopet sprave! Zmagovalci iščejo stika in sloge s premaganimi! To je tako značilno za vašo zmago! Navidezna je! Taka zmes: nemškutarji, štajerčijanci, demokratje, liberalci nemškega in slovenskega mišljenja, in nezavedni del ljudstva, ki ste ga imeli na svoji strani, to ne jamčij za obstanek. Verjamemo. Vaša zmaga je zmaga s pomočjo hinavščine — do izvolitve niste pred ljudstvom svoje krinke vrgli raz obraza — je zmaga kompromisa z nemškutarji, je zmaga nasilstva in nezavednosti. Ljudstvo in najboljši pa je na naši strani in to ljudstvo bo šlo naprej v boj za pravice slovenstva in koristi svoje preko vas in vašega liberalizma za pravo svobodo in napredek na krščanski podlagi!

s Iz Velenja. Kako lepa je bila vendar slavnost zmage Ježovnika v „Domovini“ opisana, le žal, da ni mogel dotični poročevalec bolj resnično lagati. On trdi, oziroma „Domovina“, da je bilo po celi Šaleški dolini tako veselo, da so kmetje šli k Ježovniku „maje“ ali smreke pred hišo postavljati! Ali kaj? Ne pred hišo, pač pa pred vhomom k hlevu so Ježovnikovi hlapci „maje“ postavili, ne pa kmetje! Potem piše, da so tržani okrasili svoje hiše z zastavami! Kdo pa in kje? Ne enega robea z nobene hiše ni bilo videti, še manj pa zastave. Pred vhomom k Ježovnikovemu hlevu ste na istih dveh „majih“ (smrekah) viseli dve cesarski zastavi in na njegovi hiši ena štajerska. Na slovensko je menda Ježovnik pozabil, ali pa iz hvaležnosti do nasprotnikov ni razobesil, ker sta mu to svetovala Boben in Wutti, dva huda Nemca, ker so mu nasprotniki dali vsi svoje glasove. Že veko zakaj! Ježovnik je en dan pred volitvijo hodil po celem trgu s klobukom v rokah ter prosil pri nasprotnih nemčurjih za spravo itd. Vprašamo torej še enkrat Narodno stranko v Celju in Šoštanju, ali imate slovenskega poslanca? Ali je Ježovnik Slovec, če si ne upa s svojo slovensko zastavo na svitlo? Na tistem slavnostnem večeru so govorili razni govorniki tako dolgo, da jim je jezik zatekel. Dr. Karlovšek si je privoščil posebno farje in delal opazke o spovedi itd. Istotako je povdarjal, da denar, to je Bog, in to je greh, če nimamo nič jesti, in tako naprej. To so apostoli francoščine. Neki dolgi dohtar iz Celja je pravil, da je zdaj napočil srečen dan za Šaleško dolino, zdaj se sužnost neha, zdaj bode vladala svoboda, zdaj bodo prosti črni oblasti. Seveda, zdaj jim bo sreča cvetela, ko imajo mesarja za poslanca, zdaj se bodo davki takoj znižali, on bo celo Bogu zapovedal, da ne sme več mraza, nevihte in toče pošiljati! To bo zanaprej mana, sreča in denar iz nebes padal! O, srečni ljudje! Šoštanski Volk, katerega žena ima kemično pralnico in je do zdaj veliko tudi od duhovščine zaslužila, ta Volk si je zvečer posebno privoščil občane iz Št. Andraža in iz Št. Ilja. Kvasil je tudi nekaj o sv. misijonih. Volk! Na Tvojo zadnjo uro bo pa prav prišel duhovnik! Črevljar Ropotar, neki pristav Breizinder, mesarski pomočnik in učenec, posebno pa konjederec ali šintar so bili najhujši agitatorji za Ježovnika. Gliha vkup štrih, potem pa vemo, s kom da imamo opraviti. Celó žel podpisane glasovnice so seboj nislili, kje so jih dobili? to je vprašanje. V Št. Andražu so enemu kmetu ponujali list in rekli: „le vzami in voli Ježovnika, potem ne bo treba nič več farja poslušati in birnjo dajati, vira mora pa biti prosta.“ Kmetje, kateri ste bili zdaj posebno po učiteljih slepo zapeljani, odprite oči. Kam bomo pa prišli, če bodo duhovščino zatirali in mi ne bomo imeli nobene vere več? Kdo nas bo končno pokopal? Šintar? Liberalne poslance ne bomo prosili za podpore, ker sa-

mi itak nič dosegli ne bodo, saj imamo še pet krščanskih poslancev na Spodnjem Stajerskem. Ko je zdaj pred ožjo volitvijo šaleška posojilnica pristajala Kmečke zveze nagloma odpovedala posojilo, je Ježovnik sam neki ženki rekel, naj gre k Robiču po posojilo, da tukaj vrne. Zares blago srce ima mesar, boljše ko marsikateri župnik! Napočili bodo torej zlati časi, kakor Vladek pravi, in dosegel bo baje vse, ker se bo združil s socialdemokrati. Pustil bo baje obdačiti vso tisto gospodo, katera nosi velike zlate verižice, uhane, prstane, zlate ure itd., razumno pa je, da bo pri sebi začel. Prihodnji teden poda se že na Dunaj, torej en malo še počakajmo, kmalu bodo naša nade in želja uslišana!

s St. Jan pri Spodnjem Dravogradu. Naša fara je tako srečna, da hrani v sebi dva župana, zvesta pristaša celjske narodno-liberalne stranke. Ta dva narodnjaka pa nam še nista preskrbela dvojezičnega poštnega pečata in menda uradujeta še v edinozveličavni nemščini. Tu jima pomagajte g. krčmar Vrečko iz Slovenjgradca, ki se neki tako dobro spozna na paragrafe: tu pokažite svojo narodnost in ne v bratomornem boju za liberalnega kandidata.

s St. Jan pri Spodnjem Dravogradu. Po volitvah. Tudi tukaj se je lagalo, da g. Robič živi v divjem zakonu. No, o g. Robiču dosedaj nismo slišali ničesar slabega, pač pa poznamo nekega župana izven naše občine, ki je v prvem zakonu živel s sestro svojo ženo v jako „zaupljivi zvezi“. In ta župan je strastno agitiral za Ježovnika. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce!

s Sv. Martin ob Paki. V predzadnjo „Domovino“ so poslali paški liberalci dva dopisa, v katerih se kar cedi o liberalni „kremeniti poštenosti“, značajnosti, veljavnosti in nedolžnosti. Oj ti prekličana liberalna poštenost, katere ni konec, če tudi liberalci krade srebrne žlice in nagrobne spomenike, če tudi seka tuje drevje in poreže po noči sosedu hmelove nasade! Pristaši Kmečke zveze ne moremo imeti nobenega zaupanja do vas vkljub oni kremeniti liberalni poštenosti. Da je to nezaupanje popolnoma opravičeno, so nas poučili dogodki pri zadnjih volitvah. Dokazov zahtevate? Ni potrebno! Imate jih na izobilje sami! Zadeva je jasna kot beli dan. Seveda, vsaki! Uzmovič povdarja svojo „kremenito“ poštenost in zahteva tem bolj dokaza, čim bolj je prepričan, da se mu tatvina ne more dokazati. Zmerjate in psujete pa lahko, kolikor vam ljubo in drago, saj ste liberalci v tej stroki najboljše izvežbani! Za nas je vaše zmerjanje in psovanje, najboljše spričevalo, dočim bi se morali obraz sramu zakriti, ako bi nas liberalci hvalili.

s Mislinja. Težko bi bilo reči, da so nasprotniki krščanskega in kmečkega kandidata delovali le z dovoljenimi sredstvi, kajti vse so si smeli izbrati in vse je sedaj odobruje celo od strani, od koder bi ne mogli in ne smeli pričakovati. In navzlic temu še sedaj ne mirujejo. Marsikaj bodo natančno zvedeli k temu poklicani možje. Nekaj malenkosti pa hodočemo navesti tukaj. Ko je imel zaupnik Kmečke zveze Bl. Tovšak zadržne opravke pri nekaterih sosedih in jim je na njihovo privoljenje popisal glasovnice, sta ga takoj tožila krčmar Splihal (Bregant) in mlinar Ravtar. To je tisti Ravtar, ki se tako rad krega po „Štajercu“. Na to tožbo so se začeli bliskati bajoneti po okolici. O polnoči k 22. majniku je prišel žandarm Hrastnik k Tovšaku, da mora iti takoj k vsem volilem, katerim je glasovnice popisal. Žandarm je imel seboj občinskega odbornika imenovanega Ravtarja. A ta je imel pod svojim klobukom še enega krepkega spremljevalca. Kmet je c. kr. žandarma opozoril na to, ki pa je tajil. Čez kakih 100 korakov je krepkega spremljevalca pregovoril tega žandarmovega zaupnika, da sta si v mehki travi in v blatu docela počila. Tovšak pa je sredi noči šel z orožnikom na hribe. Prideta k prvemu kmetu Barlju. Vzburjenega in priklicanega je c. kr. žandarm vprašal, koga bo volil. Barlj: Robiča. Žandarm: ali vam je kdo prigovarjal, koga naj volite? Barlj: da, tam doli Ravtar me je nagovarjal za Ježovnika! Kakor bi strela udarila, jo je c. kr. gospod žandarm odkuril v temno noč. Ni se videlo delati zapisnika, ker je bila mogoče temna noč kje drugje. Tovšak in žandarm gresta k drugim kmetom. A v tem okraju so kmetje redko naseljeni; eden ima dom v grabnu, drugi na hribu. Tako sta morala romati s hriba v graben in zopet na goro. Žandarmu je postajalo to nadležno in začel se je potiti. Toda Tovšak je bil zvest in vztrajen. Kar zaporedoma mu je vsakega pokazal. Celi okraj se razteza dve uri daleč in gori in doli hoditi ni šala. Še štiri kmetje deloma visoko na gorah, deloma globoko v grabnu, bi bili za obhoditi. Žandarm pa se je rajši vrnil domov. Ne bo mo preiskovali tukaj, po čegavem ukazu in po kakšni pravici se je to godilo, le to se nam čudno zdi, da žandarm odneha od trudapolnega dela, če je imel dolžnost za to. Na drugi strani pa se nič ni treba ozirati na kmeta, ki je celi dan težko delal, pa je moral v sredi noči iti v gore, kjer je z dovoljenjem nekaj glasovnice popisal. Če pa so bile glasovnice popisane, jih ni bil nihče prisiljen takih oddati, ker bi jih lahko prepisal, ali uničil, in dobil druge. Da se je na dan volitev pokazal uspehi takega javnega in c. kr. delovanja, pričajo številke.

s Škale. Kmetijska zadruga za šaleško dolino priredi v nedeljo dne 23. t. m. po rani službi božji poučno predavanje v prostorih bralnega društva. Predava g. potovalni učitelj Vlad. Pušenjak o poučnem potovanju v Nemčiji, vlasti z ozirom na kmetijstvo in zadrugništvo. Udeležite se v velikem številu predavanja! Odbor.

Konjiški okraj.

k Iz Konjic. Knezov oskrbnik, g. Clarici, je mogočen liberalci in požiralec „Slovenskega Naroda“ iz Ljubljane. Toda on ni šel k volitvi, da bi dal svoj glas za Rebeka. Ko bi bil on le mignil z mazincem, bi dobil slovenski kandidat tukaj nad 50 glasov, tako pa le borih 12. G. Clarici pač ima pogum, pokazati svojo moč le proti ubogim služabnikom knezovim in proti — kaplanom. Kakor on, tako so tudi drugi liberalci v našem trgu rajši delali zgago med kmečkim ljudstvom, kjer niti volileci niso bili. Torej drugičkrat ne pustite svojega lastnega kandidata tako na cedilu!

k Žiče. Tukaj je dne 14. t. m. razsajala od 4. do 6. populudne grozna nevihta. Med bliskom in gromom je padlo tudi nekaj toče. Voda je prestopila strugo in preplavila celo dolino. Kazala se je lepa letina, pa raztrgala je povodenj njive, ki pri nas večinoma vse leže ob potoku. Poplavlja je lepe travnike in kateri kmetje do sedaj niso mogli spraviti sena, imeli bodo le steljo. Nekateri posestniki blizu vode bili so primorani, svinje nositi iz hlevov, da niso utonile.

Celjski okraj.

c Izjava. Kakor slišim, čutijo se nekteri gospodje, kakor gg. Kuketz, Pikel, Cvikel, E. Friedrich in dr. Žizek, deloma po letakih, s katerimi pa jaz nisem v nobeni zvezi, deloma drugače po moji osebi užaljeni, izjavljam s tem, da nisem imel nobenega namena kakorkoli koga žaliti. Maribor, dne 18. junija 1907. Dr. Jos. Povalej.

c Celje. Pri letošnjem glavnem izpitu na orgljijski šoli bodo izprašani sledeči absolventi: Cvenk Albert, Čander Vekoslav, Ernest Jakob, Knuplež K., Maks Koprija. Poleg glasbenih predmetov bode skušal iz občinskega tajništva g. dr. Jožef Karlovšek, v nemščini učitelj g. Krajnc, v igri na gosli pa (letos prvokrat) g. Fr. Korun, glasbeni učitelj. Zadnji predmet je važen, posebno za one organiziste, ki pridejo k vojakom. Gg. Čander in Knuplež bodeata odličnjaka na orgljah, glasovirju in harmoniju. Dan izpita se pravočasno naznani. Na novo se sprejemajo le oni gojenci, ki se čutijo za glasbo nadarjeni. Karol Bervar, vodja.

c Cesar in Radecki v Trbovljah. Trikrat je naš cesar izstopil na trboveljskem kolodvoru. Prvikrat 1. 1850, ko se je vozil skozi južni Štajer. 10. maja ob 3. uri popoldan je imel dospeti z vlakom v Trbovlje. Sem, na kranjsko mejo, so se mu že ob 10. uri popoldan z vlakom iz Ljubljane pripeljali nasproti najslavnejši tedanji vojskovodja, maršal Radecki, ljubljanski škof, kranjski guverner i. dr. Na kolodvoru so 5 ur pričakovali cesarja. O Radeckem vejo očividci to-le dogodbice: Na tesnem kolodvoru se je zbralo veliko ljudstva, da vidi mladega vladarja. A tudi Radeckega ime je bilo že slavnoznano; tudi njega bi radi vsi poznali. Razvrstili so se torej v procesijo ter drug za drugim šli skozi čakalnico in gledali maršala. Njemu se je ta sprevid zdel čuden, zato vpraša postajnega načelnika, kaj to pomeni. Ta mu razloži radovednost ljudstva. Dobri starček Radecki si da primesti stol pred kolodvorsko poslopje ter se vsede rekoč: „Naj me pa gledajo!“ Zdaj si ga je vsakdo lahko ogledoval, kolikor časa je hotel. — Drugičkrat je bil cesar v Trbovljah 17. novembra 1856, ko je s svojo soprogo Elizabeto potoval na Laško. Na kolodvoru je zopet sprejel poklone kranjske in domače gospode. Ljudstvo ga je obakrat navdušeno pozdravljalo z „eviva!“ (živjo-klicev še ni poznalo). — Tretjikat je bil Franc Jožef v Trbovljah 11. julija 1883. Peljal se je s kolodvora, kjer so se mu poklonile razne korporacije, do bolnišnice na Vodah, sprejel tu duhovščino, rudniško osobe in učiteljstvo s šolarji, ki so mu živahno klicali: živio! Ogledal si je potem bolnišnico bratovske skladnice, se podpisal v spominjsko knjigo, nato se pa peljal po cesti nazaj do pod Zabjo vas. Tu je gledal, kako so kopali premog, ki je bil takrat še navrh, tu so njemu v čast tudi naredili velikansko razstreljavo premoga. Z vidno zadovoljnostjo se je vladar za tem peljal nazaj na vlak.

c Šmarje pri Jelšah. Za okrajnega živinozdravnika je imenovan g. Adolf Ribnikar.

c St. Pavel pri Preboldu. Umril je nagle smrti 15. t. m. Martin Žohar, posestnik v St. Lovrencu. Zapustil je žalostno ženo s devetimi otroci. Rajni je bil velik nasprotnik duhovščine. Bog bodi milostljiv njegovi duši!

c Na Dolu pri Hrastniku je umrla učenka 3. razreda Justina Škrubej. Šolarji, belooblečene součenke in mnogo vernega ljudstva je spremljalo 16. t. m. mirno in marljivo Justino na njenem zadnjem potu. N. v m. p.!

c Nad Hrastnikom v Čečah se je 16. t. m. zvečer vrtgal oblak. Voda je vdrla v nižje ležeča stanovanja in kleti ter poškodovala več mostov. Ljudstvo je bilo zelo prestrašeno. Vmes je padala tudi toča.

c Za šmarski okraj bode dne 6. septembra 1907 v trgu Šmarje ogledovanje in premiranje goveje živine. Kmetovalci pozor! Krmite in snažite govedo, katero mislite razstaviti, prav pridno že sedaj!

c Dobrna. V predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ brali smo prošnjo, naj se pojasni, kam so pri zadnji državnozbornski volitvi izginili nemškutarski glasovi v nekaterih občinah. Med temi občinami se imenuje tudi Dobrna. Pojasnilo je kratko: kar se je nemškutarjev in Nemcev vdeležilo volitve,

volili so z eno izjemo Robleka. Eden odin je volil Vodopitza. Tudi nam je uganka, zakaj so „naprednjaki“ vrgli svoje naprednjaštvo v stran in volili Robleka, pred katerim jih je vendar svaril nemškutarski evangel „Štajerec“. Da so ljudje, ki zajemajo svojo duševno hrano iz „Štajerca“, postali nezvesti Linhartovi komandi, je vsekako čudno. Sicer je pa ravno to, da so Štajerčijanci na Dobrni šli s tako vneto za Robleka, imelo tudi nekaj dobrega. Pomagalo je namreč, da je dobil kandidat Kmečke zveze tukaj tako veliko število glasov. Kdor pozna dobrnske Štajerčijance tako, kakor jih poznamo Dobrnčani, mora v prvem hipu vedeti, da je dobra stvar tista, zoper katero delajo Štajerčijanci na Dobrni. Če pa kdo misli, da so se dobrnski Štajerčijanci po zadnjih volitvah prelevili v narodnjake, ga moramo pomilovati. Korajžno hajljanje, ko so obhajali zmago Roblekovo, pove nam dovolj. Da so se pri tej priložnosti nekateri sprli in se obmetovali s priimki svinje, to poročamo samo za to, da slovenski svet ve, da so dobrnski naprednjaki ostali, kakor so bili. Glavnega povzročitelja teh zares naprednih prizorov pa zagotovimo, da še o tem ni spregovorjena zadnja beseda. Nosi sicer nemško-napredne in svitle gumba na svoji suknji, a mož se moti, če misli, da so Slovenci na Dobrni za to na svetu, da bi muje te gumbe poljubovali. To je dobrnskimi Slovincem klobasa, kake ima nasprotnik gumba. Kdor piha v žrjavico, naj se ne čudi, če začne goreti s plamenom. In da na Dobrni ne govorimo nobene besede brez pomisleka, nam lahko vsakdo verjame. Morebiti bodedo malo počakali, a ni nam treba delati vozlja na žepni robec, tudi brez tega se spomnimo o pravem času na svojo dolžnost, zatreti golazen, ki je škodljiva slovenskemu ljudstvu.

c Iz Trbovelj. Ne zamerite, g. urednik, da pišem tako slabo. Roka se mi trese, pa ne od strahu pred Roševci, ampak od dela, ki ga zdaj kmet največ ima. Ze pred volitvami sem vam mislil pisati, a naj bo, sem si mislil. A ker nas liberalci še zdaj ne pustijo pri miru in vsakega naših nahrulijo, zato tukaj zdaj vprašam javno, povejte, zakaj ste zbesneli tako za Roša. Povejte, Trboveljčani, kaj je on storil za Trbovlje? Prvo njegovo delo je bilo, da si je dal povišati župansko plačo. Nemški župan je imel pred njim polovico manj. Drugo Roševo narodno delo je bilo, da je iz občinskega zastopa pometal tiste kmečke zastopnike, ki nemški niso znali. Nasprotna stranka je to zahtevala, da bi se potem pri sejah lahko samo nemški govorilo. In naš prvi slovenski župan se je ugal. Tretje narodno delo je bila cesta iz Trbovelj v Hrastnik. Kmetje nimamo nič od te ceste, a tudi vi, Trboveljčani, nič, samo nekdo se lahko vozi v svoji kočiji po njej in še ima druge koristi od te ceste, ki se je gradila z velikimi stroški. Roš vleče bolj na svoj Hrastnik kakor na Trbovlje. Če bi mu kaj bilo za Trbovlje, bi ne oviral zidave farne cerkve. Če bi ta bila večja, prihajalo bi več ljudi po nedeljah in praznikih sem gori, ki zdaj ostajajo na Vodah. Ali koliko vam da Roš skupiti? Ali ni jezen na vsakega, ki ne gre v njegovo gostilno? Predobro ga poznamo, zato ga nismo volili. On je svojega sina Pepčka spravil v Grottenhof zastoj in tako od dežele ustanovljeno prosto mesto odvzel bolj ubogemu kmečkemu sinu. On, tak bogatin! Pa tudi vi, liberalci, ga poznate. Eden vaših ga je opisal tako-le: Roš je pred okrajnim glavarjem velik Avstrijanec; pred vitezmom Gosslethom velik Nemec; pred celjskimi dohtarji pa velik Slovenec! Res je tak! Kako se je mogel dr. Dimnik tako ubijati za Roša, ko vendar še ni pozabil, kako je Roš delal z Alojzom Pintar v Hrastniku, to je z Dimnikovim stricem? Ali je dr. Dimnik že tako pozabljiv in zato prišel k svoji mami na penzijo. Kličem vam, liberalci, pamet, pamet! Če pa je za vas več ni, pustite nas vsaj pri miru!

c Zusem. Štajerčeva stranka je žalibog tudi del naše fare (posebno Loko) precej okužila. Njeni pristaši postali so prav surovi. Popolnoma zlagane reči pisarijo v pismih, orosijo po „Štajercu“ in kvasi po krčmah zoper zaslužnega gospoda župnika in zoper celo učiteljstvo. Za grm se skriti in blato metati, to zna vsak capin. Obrekovalci in hinaveci, zakaj se skrivate pod izmišljeno ime Jakob Smolo, katerega nikjer ni, podpišite vendar pravo ime, a vas je sram.

Brežiški okraj.

b Častnim občanom občine Pišce je imenovan g. c. kr. deželno sodnik Josip Siter v Brežicah.

b Kapele pri Brežicah. Neki tukajšni Štajerčijanec, katerega nadutost presega le še njegova neumnost, se neprestano zaletava v ptujskem lističu za kaznjence v tukajšnjega g. župnika. Pri tem pa laže in obrekuje, da se kar kadi. Kakor od starega pijanca že od daleč smrdi alkohol, tako razširja vsaka vrstica njegovih dopisov smrad, katerega se je nalezlo to človeče iz čitanja „Štajerca“. To budalo niti ne ve, da se je peljal v prvih dnevih t. m. avstrijski romarski vlak — kakih 300 romarjev — v Lurd, in da leži Lurd na Francoskem, ne v Palestini. G. katehet je čisto prav otroke na to romanje opomnil in jim pokazal, kje leži Lurd, ter jim razložil zgodovino in čudeže tega znamenitega mesta. Opomnil je otrokom, da se iz brežiške okolice priklonijo avstrijskim romarjem dva udeleženca, g. župnik iz Zdol in ona od dopisuna pobalinsko označena.

MAL OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sp. ejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnistvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Štampilje
iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Vino, ceno in pristno istrijsko, od prve roke prodaja Sebastian Luk, trgovec v Kringi, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri. Vino pošilja v sodih od ne manj ko 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem franko železniška postaja Sv. Petar u Šumi (S. Pietro in Selve). Pošlje tudi rad uroze. 50 26—25

Rakete za različne veselice in slavnosti prodaja prav po ceni M. Faisz, Maribor Domgasse 5. 357 (10—8)

Kovaškega pomagala in učenca sprejme Alojz Kores, Maribor Koroška ulica št. 84. 363 (3—3)

Cena stavbišča 15 minut od južnega kolodvora v Mariboru, za zidanje vil sposobna, se prodaja. Naslov tukaj. 373 (3—3)

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni prodaja pri Karlu Sinkovič, ključavničarski mojster v Mariboru. 376

Posestvo se prodaja v Studencih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 3 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu; sadni vrt, lepe bradje, travnik in polje, vse pri hramu meri 2 orala. Več pove upravnistvo lista. 372 (8—3)

2 kolarska pomočnika se sprejmeta takoj v trajno delo pri Gasperju Trunkl, kolar v Slov. Bistrici. 370 (3—3)

Mizarskega učenca takoj sprejme Nikolaj Benkovič, mizar Tegethoffstrasse 44 Maribor. 366 (3—3)

Lepo kmečko posestvo na Ročici pol ure od šentjakobove farne cerkve, oddaljeno, ki meri 28 oralov obstoječe iz 5 oralov lepih travnikov, njiv, velikega sadosnika, 5 oralov gozda, kmečke hiše in gospodarskega poslopja se z vsemi premicninami in tudi z živino po nizki ceni takoj prodaja. Več pove g. Matija Pekar gostilničar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 359 (3—3)

Trgovci pozor. Lepa trgovina z mešanim blagom na deželi tik poleg cerkve in šole ob okrajni cesti se da s vsem blagom takoj v najem. Prednost ima učen trgovec samskega stanu in slovenske rodovine. Kje pove upravnistvo. 360 (2—2)

Lepo posestvo, nova zidana hiša, zidan hlev, 6 zidanih svinjskih hlevov, pod, kozolec, drvarnica, dva vodnjaka, 22 oralov zemlje in med tem je 1/3 travnika, 1/3 njiv, 1/3 gozda, lep sadonosnik se prodaja za 90.000 kron in je tudi še nekaj vknjiženega denarja. Anton Jager, Cerovec 16, pošta Dramlje. 397 (3—2)

Lepo posestvo, ki obsega čez 86 oralov, lepi sadonosniki, njiv, travnikov, lesov, mlin, ob novi glavni cesti je na prodaj. Več se zve v Partinju pri Nekrepu, pošta Sv. Jurij v Slov. gor. 396 (3—2)

Slikarski učenec se sprejme pri g. Andr. Pezdikeč, slikar v Studencih, Schmidgasse št. 5. 389 (3—2)

Organist in cerkovnik, krojač, želi spremeniti službo. Sv. Jakob v Slov. gor. 328 (3—2)

2 pridna, poštna fanta, ki imata veselje do kovačke obrti, sprejme pod ugodnimi pogoji Matej Bregant, kovač in izdelovatelj plugov v Orehoveci, P. Hoče-Slivnica. 390 (3—2)

Novo mline za čiščenje žita vsake vrste, izdeluje po nizkih cenah in popravlja tudi pokvarjene Tomaž Kuček, mizar v Mariboru, Koroška ulica št. 81. 386 (3—2)

Držala za časopise priporoča št. društvam v vseh velikosti P. Kostić v Celju. 348

Dve kmetijski posestvi (njive, travniki, gozdovi) z gospodarskim poslopjem in lepi in ugodni legi tik glavnice ceste, 30 minut od kolodvora, ste za 14 vin. per 1 m² pod zelo ugodnimi pogoji na prodaj. Natančnejša pojasnila daje samo resnim kupcem g. Anton Schwelz, trgovec v Poljčanah. 422 (1—1)

Čevljarški pomočniki se sprejmejo pri g. Stefan Grobelščku, Koroška ulica 17, Maribor. 402 (1—1)

Dobro ohranjen glasovir se zaradi pomanjkanja prostora za 120 kron prodaja. Več se zve pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 406 (8—1)

Prodaja se zaradi preselitve lepa, vili podobna, novozidana hiša z lepim vrtom in bradami, v lepem kraju, 5 minut od malega mesta na Spod. Štajerskem; zelo pripravna za penzioniste, posebno za g. duhovnika, ker je čisto blizu cerkve in ob lepi poti. Kje, pove upravnistvo. 400 (2—1)

Čevljarški učenec se takoj sprejme pri g. Ant. Koren, Mlinska ulica št. 7. 408 (3—1)

Dijaki nižjih razredov iz boljših hiš se sprejmejo na stanovanje in hrano za prihodnje šolsko leto. Lepo svetlo stanovanje in strogo nadzorstvo. Stolni trg št. 5 pri g. Al. Šket-u. 408 (2—1)

Izjava. Podpisani obžalujemo, zoper g. Antona Levar, župana v Bočni izrečeno obdolžitev, da se je o duhovniških nesposojljivostih izrazil, ker smo jo kot prenašalno spoznali, in se mu zahvaljujemo za odstop od tožbe. V Gornjemgradu, dne 6. junija 1907. Anton Miklavc. Marija Miklavc. Ana Krajnc. Franz Cerar, priča. Janez Purnat, priča. 405 (1—1)

Kupim dobro idočo gostilno

primerno ob enem za pekarijo in z vrstno nekoliko zemljišča blizu farne cerkve in železnice. 3000 kron takoj, drugo pozneje. Naslov pri upravnistvu. 401 (2—1)

Novozidana hiša z 11 sobami in 2 kletmi, ki je pripravna za vsako obrt, se pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. Zraven hiše je tudi nekaj zemljišča. Več se izve pri lastniku Franc Kolšak, sedlar v Trbovljah. 418 (3—1)

Prodaja se ali v najem da blizu cerkve Sv. Lovrenca v Slov. gor. stoječa hiša, obstoječa iz 2 izb, hodnika, kuhinje, z gospodarskim poslopjem in vrtom. Primerna za kakšnega penzionista ali rokodelca. Natančnejše se izve pri g. Janezu Možina, umirovljen nadučitelj v Krčevini pri Ptujih hiš. št. 2. 419 (2—1)

Nov voz, s streho, eleganten (Phaeton), za enega ali dva konja, se po ceni prodaja. Badgasse 19, nasproti „Narodnega doma“ v Mariboru. 417 (3—1)

Posestvo v lepem kraju Spodnje Štajerske, tik glavne ceste, obstoječe iz gozdov, travnikov in njive, se takoj prodaja za 7000 K. Naslov pri upravnistvu. 420 (1—1)

Prodaja se hiša, 5 sob, kuhinja, klet, shramba za jedila, veliki vrt, vse v dobrem stanu. Obrt, točenje vina, piva, žganja, trgovina z mešanim blagom, tudi za pekarijo v veliki vasi potrebno, v okolici Pragerskem. Cena 6000 kron. Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Gospodarja.“ 382 (2—1)

Trgovec, 26 l. star, ima 200 K premoženja, želi se priženiti ali v najem vzeti malo trgovino (tudi z krčmo). Naslov pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 413 (2—1)

Kupim hišo ali posestvo v Mariboru ali blizu Maribora. Glušič, čevljarški mojster, Maribor, Tegethoffstrasse. 412 (2—1)

Gumi trake za cepljenje trti priporoča najboljšo kvaliteto in po nizki ceni Silv. Fontana, špecer. trgovina v Mariboru, Tegethoffstrasse 28. 410 (3—1)

Lepo posestvo pri Mariboru, enonadstropna hiša s 5 stanovanji; zraven hrama 2 orala njiv in travnikov, vse pri stezi, blizu cerkve in šole, četrt ure od mesta, primerno za vpokojenega stanovalca. Zraven hiše gospodarsko poslopje in kuhinja za pranje in kuho hrane za svinje, studenec itd. Plačilni pogoji ugodni in nizka cena. Vknjiženega dolga v mestni hranilnici je 3000 gld., drugo se izplača pol ugodnimi pogoji lastniku. Kje, pove upravnistvo. 411 (3—1)

Najemniška hiša, enonadstropna se zaradi bolezni prodaja. Oberrothweinstrasse št. 68 pri Mariboru. 387 (3—2)

Gospodična,

poštna aspirantinja, ali taka le s skušnjo poštne pomožne uradnice, zmožne slovenščine, se takoj sprejme na novo ustanovljeni pošti na Cveni pri Ljutomeru. Oglasila na naslov: C. kr. poštni urad na Cveni pri Ljutomeru. 404 (1—1)

Kupim hišo

z dobro idočo gostilno blizu farne cerkve in železnice. Mora biti nekoliko oralov zemlje zraven, zraven tudi za pekarijo. Pri pogodbi se plača 2—3000 kron ali tudi več. Kdo pove uprav. 402 (2—1)

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je najboljša nadomestilo za pristni sadni most. „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka oživlajoče in pospešuje prebavo. 300 l te pijače narejene z „Mostin“ stane 4 gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Janezu Posch, špecerijska trgovina, Maribor, Koroška ulica 20. 409 (3—1)

Svarilo.

Jakob Rischnig, posestnik pri sv. Lovrencu, in njegova soproga Josipina, vdova Gassner imata skupno vse premoženje ki se nahaja v posesti tega ali onega soproga, bodisi, da je to premoženje na ta ali oni način pridobil ta ali oni soproga. — Vsled tega gospa Josipina Rischnig nima pravice, brez dovoljenja svojega soproga od tega premoženja karkoli prodati, ali pa obremeniti z dolgovi. — Jakob Rischnig svari vsled tega vsakega, naj brez njegovega privolenja od njegove soproge ničesar ne kupuje, ali na drug način ne pridobiva in njej tudi ničesar ne posojuje, ali prodaja. On bi v nobenem slučaju ne priznal takih, brez njegovega privolenja z njegovo soprogo sklenjenih opravil, zlasti tudi ne od njegove soproge napravljanih dolgov, ampak bi moral taka opravila, če treba, stožbo izpodbijati. 358 (3—3)

Mlinarskega učenca močnega iz poštne hiše sprejme v učenje J. Zadravec, parolinar v Središču. 364 (1—1)

Zahvala.

Podpisana izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem priručno zahvalo, da so se vdeležili pogreba mojega iskrenoljubljenega rajnega soproga gospoda

Adalbert Globočnik-a

v tako obilem številu.

Sosebno pa si štejem v dolžnost, da se včl. duhovščini žalski, vsem darovalcem prekrasnih venec, kakor tudi vsem onim presrečno zahvalim, kateri so mi ali ustmeno ali pismeno izrazili svoje sočutje v urah najbridkejši žalosti.

Žalec, dne 12. junija 1907.

Justi Globočnik roj. Lorber.

407 (1—1)

Oznanilo.

Za uničevanje strupenih kač (gadov, modrasov) bo tudi letos dal deželni odbor štajerski nagrado in sicer za vsako kačo 1 krono.

Dotični, ki hočejo imeti nagrado, naj pošljejo ubite kače ali pa vsaj njih glave na gosp. kustosa zoologičnega oddelka na deželnem muzeju „Joanneum“ v Gradcu.

Da si prihranijo poštnino, se priporoča, da shranijo samo glave ubitih kač v dobro zaprti, s špiritom napolnjeni steklenici. Ko imajo več glav skupaj, naj glave posušijo ter jih odpošljejo v majhni škatljici. Priložijo naj svoj natančen naslov.

Nagrada se izplača tekom enega meseca. Na slučajne reklamacije se ne ozira.

Med 1. julijem in 15. septembrom pošta ne sprejema takih pošiljatev, ker glave vsled vročine hitro segnijo. Zato se tudi v tem času ne dajejo nagrade.

Glave v tem času ubitih kač se naj na zgoraj označeni način shranijo in odpošljejo po 15. septembru.

Gradec, 28. maja 1907.

416 (2—1)

Od deželnega odbora štajerskega.

Vabilo

na

redni občni zbor Kletarskega društva v Ormoži

v. z. z. z.

ki se odredi na

soboto, 29. junija t. l., ob 8. uri predpoldne v pisarno „Ormoške posojilnice“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o delovanju zadruga.
2. Odobrenje računov in bilance za leto 1906.
3. Sklepanje o pokritju primanjklaja.
4. Poročilo o reviziji ter predčitanje revizijskega protokola.
5. Slučajni predlogi.

Ormož, dne 18. junija 1907.

423

Načelstvo.

Kiparski in kamno-seški obrt

Radoslav Golobič

Ljutomer.

Prečastiti duhovščini kakor tudi slavnemu občinstvu se najljubšeje priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela iz lesa in marmorja.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov (križev) iz belega, sivga in črnega marmorja.

Nizke cene, lepa prilika!

Svoji k svojim! (5—1)

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi

naznanja, da bode imelo

dne 29. junija t. l.

redni občni zbor**Dnevni red:**

1. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
2. Volitev nadzorstva.
3. Razni predlogi.
4. Slučajnosti.

Zborovanje se bode začelo ob 4. uri popoldan, če nebi zadostovalo udov, se bode v najmanjšem številu začel ob 5. uri. Toraj vabi uljudno odbor.

Sv. Ema, dne 17. junija 1807.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi,

registrovana zadruga z omejeno zavezo:

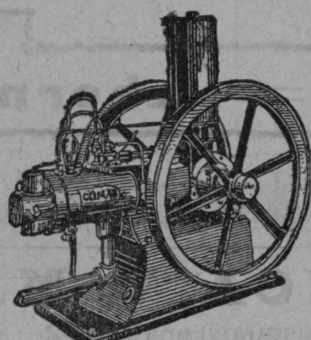
J. Lužnar,

tajnik.

421 (1—1)

Valent Vog,

načelnik.

Karol Sinkovič,
ključavničar in izdelovatelj
motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2, do 2 1/2, vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

376 10-3

Karol Sinkovič, zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Naznanilo.

Tri deželne ustanove po 600 kron se podelijo na Štajersko pristojnim slušateljem na živinozdravniški višji šoli v začetku šolskega leta 1907/8, in sicer se podelijo, ker trajajo študije na tej šoli 5 let, za celo dobo 5 let, če se seveda dotični izkaže vrednega. Prosilci se morajo zavezati, da ostanejo po absolviranju študij najmanj šest let v živinozdravniški službi dežele Štajerske.

Prošnje do 31. julija 1907 na deželni odbor.

Gradec, 26. maja 1907.

415 (1—1)

Štajerski deželni odbor.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corso št. 1.

Vinogradniki, pozor!

Najboljše in najcenejše sredstvo proti plesnivcu (Oidium) na trti je škropljenje s

Paurovim pat. perilnim lugom.

Izkušalo se je skozi mnoga leta po vzornih vinogradih, pokazali so se najboljši uspehi. Ravnotako je tudi za prirešanje k modri galici proti peronospori neobhodno potreben

Paurov pat. perilni lug.

Dobiva se (poleg pravilnega navodila) po vseh večjih špecerijskih trgovinah ali pa pri izdelovatelju

Konrad Pauer

Polzela (Štajersko).

391 (3—2)

1907

Za birmo!

1907

Največja izbira raznih batistov in volne za dekleta, kakor tudi različno sukneno blago za dečke in že izgotovljene obleke. Razun tega tudi največja zaloga svilenih in drugih robcev, predpasnikov, kravat ter vsakovrstnega perila po najnižji ceni.

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom
Burgplatz 2. **M. E. Šepc** (Grajski trg 2.)

MARIBOR, v lastni hiši.**Postrežba točna in strogo solidna!**

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja eksportna trdnica!

Prosim, zahtevajte veliki cenik, ki se pošlje zastonj in poštne prosto!

H. Suttner urar. Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža

prej v Kranju

priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih

švicarskih ur,
briljantov, zlatnine in srebrnine
v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in dobro, je to, da je razpošiljam po celem svetu. — Na stotine pohvalnih pism je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko sam prepriča.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga, kakor: fine volnene obleke za spomlad vsake barve, velikansko izbiro lepih svilenih robcev in predpasnikov. Dalje priporoča tudi jako dobro modno suknjo za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe, platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče prodajati blago 10 % cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za obeke, dimnike, rekona-opeko, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

● Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenjarju A. Galsarju. ●

Nova trgovina z lesom in premošom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vsih vrst lesa, drv
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega pohištva, ogledal in podob.
Cene jako nizke.
Prodaja tudi na obroke.

Perutninarji!

PALMA jamčno sredstvo, ozdravi vsako perutnino, ki oboja perutnice, je drisljiva, ima zapečene zadke in vam včasih zaloga do zadnjega komada pogine. — Pošljite 36, 55 ali pa 100 vin. naprej in naročite Palma z navodilom poštne prosto. I. E. Weixl, tiskaljski preparati Maribor, Sofijin trg 3.

Špecerijška trgovina A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špecerijškega blaga ter različnega vina in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= izborno pivo v sodcih in steklenicah. =**POSOJILNICA V MARIBORU**

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4 % in 4 1/4 %. — Obrestna mera za posojila: 5 %, 5 1/2 % za hipotekarni, 6 % za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavni pololetno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uraduje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izvemši praznike.

ANTON VIHER

stavbeni in umetni mizar

Heugasse 4 **Maribor** Heugasse 4

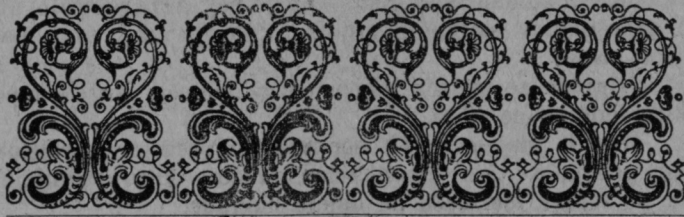
(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katere izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih oprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh v trgovinah potrebnih mizararskih izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.

Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausegasse 1.

Podpirajte**narodne trgovce!****FELIKS ROP**

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavnih rut, nogavico itd. Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

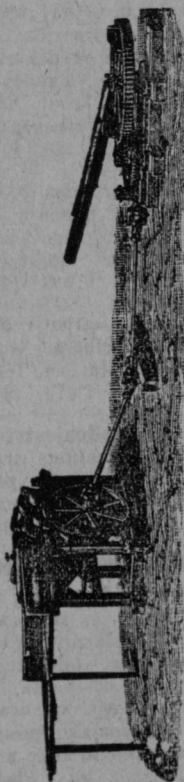
Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojz Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov. Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici) priporoča celemu okraju različna semena: deteljino, travno itd., galico, liče trake iz gumija, lopate, kose, brižgalnice, Tom. žlindro, železo ter vsakovrst, druge reči po najnižji ceni.

Zanesljivo naj-
boljše, lahko-
tekoče

mlatilnice, geplje in čistilnice

kakor vse vrste

poljedelskih strojev

dobite pri

„MERKURJU“ P. Majdič v Celju

največja slovenska trgovina z železnino.

Bogata zaloga vseh starbenih potrebščin, vodovodnih naprav, štedilnikov in železnega pohištva. — Ceniki zastonj.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter marle
in tople jedi. Mar. Moden.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

• Ptuj •

nasproti pošte in gostilne Vražke
priporočata slav. občinstvu svojo
najnovejšo zalogo manufakturne-
nega blaga ter vabita k obilnemu
obisku.

Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani
priporoča p. n. slovenskim trgovcem vse svoje po kemični analizi priznane izvrstne izdelke, posebno pa **„Zvezdno cikorijo“** v italijanskih, ki se prodaja v prid **„Trgovski domu“**. Obenem ugodno naznanja, da bo se nadalje razširila **„Giril in Metodovo cikorijo“** v skrajnih v prid družbi sv. Cirila in Metoda za leto ter v prid Trgovskemu domu. Stanovska dolžnost vsakega zavednega slovenskega trgovca je, da kupuje in priporoča izdelke to prve in edine slovenske tovarne za kavine surogate.

Svoji k svojim!

Stavbeni in umetni ključavničar
IVAN REBEK
Celje — Poljske ulice 14

izdeluje vsake vrste železne ograje, štedil-
nike, strojevalnice in tehnične vseh vrst in
velikosti, ter se priporoča le obilnemu
obisku.